

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77
i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66
Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

Centropraw w Rumunii

Liberalny Tatarescu ustąpił miejsca profesorowi Goga z małej partii narodowo-chrześcijańskiej

Ośławiony antysemita objął sprawy zagraniczne

BUKARESZT, 28 grudnia. — (PAT.) — Dziś w godzinach popołudniowych premier TATA-RESCU przyjęty był w pałacu na nadzwyczajnej audiencji, podczas której

złożył dymisję gabinetu. O godz. 18-ej przyjęty został na audiencji p. GOGA, prezes partii narodowo - chrześcijańskiej, który wychodząc z pałacu oświadczył, iż król powierzył mu utworzenie nowego rządu.

Premier Tatarescu złożył przed sławicielem prasy następujące oświadczenie:

„Rozporządzając znaczną większość w senacie, rząd nie posiada większości w izbie deputowanych.

Biorąc pod uwagę tę sytuację, która uniemożliwiła realizację programu rządowego, zgłosiłem królowi dymisję gabinetu. Porzucamy ster rządów

po 4 latach owocnej pracy we wszystkich dziedzinach życia narodowego, które były dla kraju latami spokoju, ładu i postępu.

Reorganizacja materialna kraju, wzmocnienie naszych sojuszy oraz zacieśnienie przyjaźni z innymi państwami —

oto widome rezultaty naszej działalności, lecz wybory z dnia 20 grudnia nie przyniosły rządowi poparcia, którego potrzebowałem, aby urzeczywistnić swój program. Przed tego rodzaju werdyktem — ustępujemy.“

Według informacji, które uchodzą za pewne, lista nowego rządu ma następujący wygląd:

Premier — GOGA,
Obrona narodu — gen. Jan ANTONESCU, były szef sztabu. Komunikacja i roboty publiczne — POTARCA.

Oświata — PETROVICI.
Finanse — SAVU, obecny administrator Banku Narodowego. Wyznania i sztuki — LUPAS, b. minister Siedmiogrodu.

Rolnictwo — GHITESCU.
Kooperacja — JOANITZESCU.
Zdrowie — BANU.
Przemysł i handel — inż. GIGURTU.

Sprawy zagraniczne — ISTRATE MICESCU.
Lotnictwo i marynarka — inż. IRIMESCU.

Praca — prof. JERZY CUZA.
Sprawy wewnętrzne — CALINESCU.
Sprawiedliwość — RADULESCU - MEHEDINTZI.
Minister bez teki — prof. CU-

TATARESCU

ZA (ojciec), naczelny prezes partii nar. - chrześcijańskiej.

Należy zaznaczyć, że w rządzie tym jest trzech członków partii narodowo - chłopskiej (zarani-stycznej), a mianowicie Calinescu, Potarca i Radulescu-Mehedintzi. Z chwilą wstąpienia do rządu mają oni

wystąpić z partii narodowo-chłopskiej.

W skład gabinetu wejść ma też jeden z członków partii byłego premiera Vaida Vojevody — Joanitzescu.

Należy podkreślić, że nowy premier

Goga jest prezesem polsko - rumuńskiego towarzystwa współpracy intelektualnej,

w ramach którego rozwijał swoją aktywność na rzecz zbliżenia polsko - rumuńskiego. Goga jest profesorem honorowym uniwersytetu w Cluj oraz jednym z najwybitniejszych poetów z okresu walk o zjednoczenie wielkiej Rumunii.

Nowy minister spraw zagranicznych Istrate Micescu jest prezesem związku adwokatów chrześcijańskich

i dziekanem izby adwokackiej w Bukareszcie, gdzie przed dwoma laty rozpoczął ostrą walkę przeciw adwokatom żydowskim.

Micescu jest profesorem uniwersytetu w Bukareszcie, gdzie wykłada prawo cywilne, i znanym szermierzem idei nacjonalistycznej.

Nowy rząd premiera Gogi przy był o godz. 21-ej do pałacu, gdzie ministrowie złożyli przysięgę. Po przysiędze cały rząd udał się do kościoła na specjalne nabożeństwo. Po nabożeństwie odbyła się pierwsza rada ministrów

nowego gabinetu. W dniu jutrzejszym opublikowane będzie oświadczenie premiera.

Rezultat wyborów

BUKARESZT, 28 grudnia. (PAT.) — Komisja wyborcza podała do wiadomości oficjalne wyniki wyborów do izby deputowanych. Wyniki te są następujące:

Partia liberalna 152 mandaty. Na liście tej, jak wiadomo, kandydowały również: partia frontu rumuńskiego b. premiera Vaida Vojevody, partia narodowo - demokratyczna prof. Jorgi oraz mniejszość niemiecka, skartelizowane z rządem na czas wyborów.

Drugie miejsce zajmuje partia narodowo - chłopska (Zaraniści) — 86 mandatów. Dalej partia „Wszystko dla kraju“ dawna „Żelazna gwardia“ — 66 mandatów, partia narodowo - chrześcijańska — 39 mandatów, której powierzono obecnie tworzenie nowego rządu,

liberalna partia opozycyjna Jerzego Bratianu — 16 mandatów, partia radykalno - chłopska p. Juniana — 9 mandatów oraz mniejszościowa partia węgierska — 19 mandatów.

Bitwa anglików z arabami

Pacyfikacja Palestyny rozwija się powoli z powodu oporu uzbrojonych band

LONDYN, 28 grudnia (PAT.) Obecnie dopiero nadchodzą bliźsze wiadomości o zaciętych walkach, jakie toczyły się w Palestynie w czasie świąt Bożego Narodzenia między policją i wojskami brytyjskimi a bandą arabską. Terenem tych walk była górzysta i zazwyczaj spokojna okolica na zachód od Tyberiady nad jeziorem Galilejskim.

W ubiegły czwartek, po zaatakowaniu tam samochodu ciężarowego, wiozącego robotników żydowskich do Nazaretu, policja udała się w pościg za napastnikami i natknęła się na liczną bandę arabską.

Na pomoc policji wysłano wówczas oddział transjordańskiej straży nadgranicznej oraz kilka samolotów. Wywiązała się regularna bitwa, w której po-

stronie brytyjskiej brało ogółem udział 1.000 żołnierzy i policjantów. Arabowie w liczbie około 300 byli pod wodzą znanego terrorysty szejka EL ASBACH, który był prawą ręką głośnego przywódcy terrorystów arabskich w czasie zeszlorocznych rozruchów w Palestynie, FAUZI BEY, oraz pod wodzą szejka ATTIEHA, osobistego współpracownika, przebywającego obecnie na wygnaniu w mieście Jeruzolimy.

W czasie walk, które toczyły się w ciągu trzech dni, a mianowicie w czwartek, w wigilię oraz w dzień Bożego Narodzenia, ogółem zabitych zostało 40 arabsów, zaś liczba rannych jest na razie nieustalona. Po stronie brytyjskiej zginął oficer i jeden żołnierz, a 3 żołnierzy odniosło rany. Banda została roz-

proszona, ale wojska, posuwając się od wsi do wsi, dokonywują systematyczne przetrzasania całej Galilei. Istnieje przypuszczenie, że część bandy zdołała uciec do Syrii. Banda ta rekrutowała się przeważnie z wieśniaków z północno - zachodniej Galilei. W ciągu tych walk ruch na szosach pomiędzy Acre, Safet i Tyberiadą był całkowicie wstrzymany.

Również i w innych częściach kraju nastąpiły w okresie świąt odosobnione wypadki teroru. — W pobliżu Tul-Karemu doszło do starcia pomiędzy policją a kilku uzbrojonymi terrorystami. W czasie strzelaniny zabłąkane kule raniły kilku chłopów arabskich. W Jeruzolimie nieznanymi sprawcami strzelił do dwóch żydów — ojca i syna, raniąc obu.

W sobotę autobus żydowski, jadący z Tel-Awivu, był ostrzeliwany, gdy znajdował się o kilkanaście kilometrów przed Jeruzolimą, przy czym jeden pasażer odniósł lekką ranę. Wczoraj w tym samym miejscu ostrzeliwany był autobus arabski.

Dwie wsie zburzone

JERUZOLIMA, 28 grudnia. (PAT.) — Jak wynika ze słów uciekinierów z północnej części Palestyny, podczas ostatnich utarczek zostały zburzone wsie Arabian i Ahsaniah. Operacje, mające na celu rozproszenie terrorystów, trwają nadal. Lotnictwo wykryło dwie bandy w rejonie Tul-Karemu. Milicja zaatakowała terrorystów, którzy zbiegli. — W wyniku tej utarczki doszło do nowych aresztowań.

Potyczki na granicy Syrii

JERUZOLIMA, 28 grudnia. (PAT.) — Zanotowano szereg potyczek w północnej Palestynie pomiędzy wojskami angielskimi a uzbrojonymi partyzantami, którzy usiłowali przekroczyć granicę syryjską. Partyzanci zostali rozproszeni. Granica syryjska jest pilnie strzeżona. —

Z powodu częściowego uspokojenia, część wojsk wycofano z okolic Tyberiady do Haify. W całym kraju pacyfikacja trwa. Do Nazaretu zwołano lokalnych przywódców, od których zażądano wydania terrorystów, przebywających w różnych miejscowościach Galilei. Za ukrywanie terrorystów zagrożono surowymi

Nowy manewr Stalina

Kilka tygodni temu bawiła w Moskwie delegacja Ł. zw. Amsterdamskiej Międzynarodówki Związków Zawodowych w osobach Schevenisa, Stolza i Jouhaux.

Delegacja ta miała na celu kontynuowanie pertraktacji z Centralą sowieckich związków zawodowych w sprawie przyjęcia tych związków do Amsterdamskiej Międzynarodówki, a tym samym połączenia w jedną organizację wszystkich związków zawodowych, które do niedawna należały do dwóch Międzynarodówek: jednej do Ł. zw. Międzynarodówki Amsterdamskiej (do której między innymi należą i polskie klasowe związki zawodowe), a drugiej — komunistycznej — do Ł. zw. Profinternu czyli do Komunistycznej Międzynarodówki Związków Zawodowych.

Profintern był jakby ekspozyturą Kominternu na terenie związków zawodowych. Założony w r. 1920 z siedzibą w Moskwie, miał on szereg Ł. zw. biur, jako to biuro europejskie, które go siedzibą od r. 1935 był Paryż, biuro Ameryki Łacińskiej, biuro krajów Pacyfiku, biuro czyli sekretariat robotników murzynów i t. p.

W r. 1929 Profintern liczył 17 milionów członków, z czego 10 milionów przypadało na Sowiety. Następnie Ł. zw. sekcja sowiecka poczęła wzrastać, gdy natomiast liczebność innych sekcji raptownie topniała, a po wstąpieniu zwolenników francuskiej sekcji Profinternu do C. G. T. a pośrednio do Amsterdamskiej Międzynarodówki Zawodowej w Profinternie pozostały jedynie sowieckie związki zawodowe, związki przymusowe, liczące według oficjalnej statystyki 22 miliony członków, gdy Międzynarodówka Amsterdamska, jednocząca związki zawodowe wolne, liczy 14 milionów członków.

Siłą rzeczy problem zjednoczenia Ł. zw. klasowych związków zawodowych sprowadził się do stosunku sowieckich związków zawodowych do Amsterdamskiej Międzynarodówki związków zawodowych, przy czym w lipcu b. r. Centrala sowieckich związków zawodowych oświadczyła gotowość wstąpienia w szeregi Amsterdamskiej Międzynarodówki Związków Zawodowych. W ten sposób Profintern, który wraz z Kominternem, od dawna jest w zawieszaniu, został by cichaczem zlikwidowany.

Otóż wyżej wspomniana delegacja na czele z długoletnim przywódcą francuskiej klasowych związków zawodowych L. Jouhaux miała zakończyć pertraktacje, mające na celu zlanie się sowieckich związków międzynarodowych.

Wobec tego, że sowieckie związki zawodowe wyraziły gotowość przystąpienia do Międzynarodówki Amsterdamskiej bez stawiania jej jakichkolwiek warunków, mogłoby powstać pytanie, dlaczego pertraktacje są tak długotrwałe i idą tak opornie.

Otóż przyczyna jest jasna.

Jak to już wielokrotnie pisaaliśmy, sowieckie związki zawodowe są związkami przymusowymi, są państwowymi organizacjami biurokratycznymi, uzależnionymi od partii bolszewickiej, a właściwie od aparatu Stalinijskiej dyktatury. Sowietkie związki zawodowe nie tylko są przymusowe, ale jako podporządkowane dyktaturze, są one pozbawione jakiegokolwiek niezależności i praktycznie stanowią narzędzie wyzysku sowieckiego proletariatu przez kapitalizm państwowy. Działalność sowieckich związków zawodowych jest całkowicie sprzeczna z duchem, ożywiającym klasowe związki zawodowe, należące do Międzynarodówki Amsterdamskiej.

Wreszcie, jak to już wyżej zaznaczyliśmy, sowieckie związki zawodowe liczebnie znacznie przewyższają łączną ilość kadr wszystkich narodowych sekcji Amsterdamskiej Międzynarodówki, co przy systemie głosowania według ilości mandatów odrzuciłoby się do zmajoryzowania wszystkich sek-

cji Amsterdamskiej Międzynarodówki przez sekcję sowiecką, a tym samym do dominacji Sowietów w Międzynarodówce Amsterdamskiej, którą Profintern w ciągu tylu lat, nie przebiegając w środkach, zwalczał.

Depesze o dojściu w Moskwie do porozumienia świadczyłyby o tym, że wynaleziono jakieś modus vivendi, usuwające powyższe trudności i niebezpieczeństwa. Sprawa jest tym ciekawsza, iż francuz Jouhaux jest dla nas doświadczonego i ostrożnym, który, wbrew twierdzeniom p. Glassa (Kurier Poranny) w niezłym nie przypomina „tych Bourbonów, co, jak głosi fama, niczego nie zapomnieli i niczego się też nie nauczyli”. Rzecz charakterystyczna, iż autor nie odróżnia Drugiej Międzynarodówki (Socjalistycznej) od Amsterdamskiej Międzynarodówki Związków Zawodowych (Syndykalistycznej). Przecież Jouhaux z własnego doświadczenia dobrze zna perfidną taktykę komunistów na terenie związków zawodowych francuskich, taktykę Ł. zw. „kolonizacji”, rozsadzania związków od wewnątrz itp. Za-

pewne nakazywała panu Jouhaux ostrożność również i taktyka francuskiej partii socjalistycznej, która energicznie przeciwstawia się propagowanemu przez francuskich komunistów hasłu Ł. zw. robotniczej jedności organicznej.

Ale wobec tego, że sowieckie związki zawodowe (formalnie Międzynarodówki) wyraziły gotowość wstąpienia do Amsterdamskiej Międzynarodówki bez stawiania jej jakichkolwiek warunków, delegaci Amsterdamskiej Międzynarodówki nie mogli propozycji sowieckiej odrzucić bez rozpatrzenia, a limine. Nie mógł tego uczynić zwłaszcza Jouhaux ze względu na bardzo mocne parcie francuskich dołów związkowych ku jedności robotniczej dla skutecznego zwalczania niebezpieczeństwa faszystów i nowej wojny światowej. Ta okoliczność, ta rozpowszechniona we Francji, a zwłaszcza w Paryżu i w Ł. zw. „czerwonym pasie” stolicy mistyka jedności winna przy poważnym rozważaniu układu moskiewskiego być przyjmowana pod uwagę.

Jednocześnie byłoby naiwnością myśleć, że sprawa przyjęcia sowieckich związków zawodowych do Międzynarodówki Amsterdamskiej jest już załatwiona. Sprawa musi być rozpatro-

na przez Radę Naczelną Amsterdamskiej Międzynarodówki, na jej posiedzeniu w Oslo.

Otóż napewno delegaci poszczególnych sekcji narodowych wysuną przeciwko układowi moskiewskiemu szereg poważnych objętości nie tylko natury proceduralnej, ale i natury zasadniczej.

Z niedawnych oświadczeń Mertensa widać, że belgijskie związki zawodowe przeciwstawiają się energicznie układowi moskiewskiemu ze względu na przymusowy charakter związków zawodowych sowieckich, ich zależność od rządu oraz całą ich działalność sprzeczną z duchem Międzynarodówki Amsterdamskiej. Jest przy tym rzeczą symptomatyczną, iż nawet taki „ortodoksyjny” marksista jak L. de Brouckere podkreślał w Brukseli na kongresie związków zawodowych, iż syndykalizm jest potężny, gdyż jest ruchem wolnym i wszędzie, gdzie zostaje zniesiona wolność polityczna, reakcja rozpoczyna się od ograniczenia swobody ruchu zawodowego.

Nie mniej ożywione duchem demokracji i wrocie totalizmowi są związki zawodowe krajów skandynawskich, Anglii, Czechosłowacji, jako też i klasowe związki zawodowe polskie. W szczególności w Anglii opozycja przeciwko połączeniu będzie się opierała na fakcie uzależnienia sowieckich związków zawodowych od dyktatury kremlinjskiej.

Należy liczyć się z opozycją również i w łonie francuskiej C. G. T., przy czym opozycjonści słusznie będą się posługiwać przeciwko układowi moskiewskiemu tymi samymi argumentami, jakich używał w Genewie Jouhaux, gdy przeciwstawiał się dopuszczeniu delegatów włoskich związków zawodowych do Międzynarodowego Biura Pracy, powołując się na to, iż związki włoskie są instytucjami biurokratycznymi, zależnymi od państwa faszystowskiego. A przecież w sowieckim systemie totalistycznym uzależnienie związków zawodowych od państwa, od dyktatury monopartii jest wcale nie mniejsze, niż w systemie włoskim.

Nie znamy jeszcze dokładnie wypracowanego w Moskwie układu, ale niezależnie od jego tenora przewidujemy w łonie Amsterdamskiej Międzynarodówki ostrą walkę, która w poszczególnych sekcjach narodowych mogłaby doprowadzić do rozłamu. W wypadku przyjęcia związków sowieckich do Amsterdamskiej Międzynarodówki nie jest wykluczona ewentualność wystąpienia z tej międzynarodówki całych sekcji narodowych lub większości tychże.

Akcja komunistów może doprowadzić do znacznego osłabienia międzynarodowego ruchu zawodowego, powodując pomimo zlikwidowania Profinternu takie same oplakane skutki, jakie przed laty wynikły z akcji Kominternu w ogóle.

S. Czczelnicki

Z dobrych najlżejsze z prawdziwych najlżejsze
KONIAKI WINKELHAUSENA
ARVINE JUBILEUSZOWY MEDICINAL

Z żydami do potęgi Polski Rozsądny głos organu jezuitów

„Lutowa deklaracja konsolidacyjna — w praktyce okazała się programem sfer kapitalistycznych i ziemiankich, które kwestię przeludnienia wsi zwekslowały na dobrze wytarty, ale za to jakiśliki tor antysemityzmu. Nie macie chłopci już miejsca na wsi — ano to na stragan. A że straganiarza starego trudno wyprzeć — więc pikietki, palki itp. rekwizyty. Ale co to da? Czy mamy miejsce na sześć milionów kandydatów na straganiarzy? Nie. Bo wszystkich żydów w Polsce jest przeszło 3 miliony. No i oni tak łatwo nie ustąpią, bo to mrzonki, że żydzi zagranicznymi sfinansują emigrację. Nie sfinansują dla tych samych przyczyn, dla których kapitał dziś wogóle się schował i nie ma zamiaru iść na niepewne przedsięwzięcia. Żydzi więc w Polsce zostaną, a ustalanie się metody walki wewnętrznej przy pomocy kastetu, petard czy palki anarchizuje życie kraju, przenosi się na teren walki między samymi Polakami i podważa zaufanie obywatela do czynnika ładu i prawa. Chłopi i proletariat miejski szybko zorientowali się, że ta recepta ich bolączek nie ukoi — hytu ich nie poprawi.

Musimy zarzucić sposoby niedowarzonych głów i zająć w tej sprawie jakieś stanowisko pozytywne. Pobożne życzenia tych, co chcą pozostać bodaj pozornie w zgodzie z etyką katolicką — są dziecinne. Żydzi nie pójdą pod groźbą palki, która chce ich do ghetta wepchnąć i w ten sposób życie obrzydzić. Nie pójdą, bo nie mają gdzie i za co. Nie etyczne i szkodliwe są zamysły zniszczenia żydów ekonomicznie,

by sami uciekali, gdzie ich oczy ponios. Odpowiedź ta sama co w kategorii pierwszej. Groźne tylko dla nas mogą być skutki. Spauperyzowanie i doprowadzenie do skrajnej nędzy przeszło 3 mil. ludności równa się zatruciu naszego organizmu państwowego i społecznego chorobą, z której by się nie przedko uleczył. A więc jedynym rozwiązaniem

Tel-Aviv

portem pasażerskim

TEL-AVIV, 28.12 (Tel. wł.) — Na posiedzeniu rady miejskiej Tel-Avivu burmistrz Rokeach oświadczył, że roboty nad wykończeniem urządzeń portowych w Tel-Avivi dobiegają końca. Już za kilka miesięcy okręty będą mogły zawiązać do pasażerskiego portu. Dotychczas emigranci i turyści lądowali bądź w Jaffie (przed rozruchami), bądź w Haifie.

Z dalszego sprawozdania wynika, że ogółem inwestowano w porcie tel-avivskim 210.000 funtów szterlingów. W porcie zatrudnionych jest 1.400 robotników.

Justit de Tessell
POMA

Po powrocie z Paryża
winowiła przyjęcia

Piotrkowska 121

Od 2—7 po poł. Tel. 155-55

musi być droga pozytywna.

Mamy o własnych siłach zbudować przemysł, który zatrudni bezrobotnych wsi i miasta. Równy to wespół z nimi. Zdadzą się tam ich głowy i ręce i kieszenie. Jeśli już brać poważnie solidarność żydowską — raczej znowu w sensie pozytywnym. Musimy stanowczo zwiększyć nasz wywóz — ich współpraca z pewnością tu nie zawadzi. Bo zarzuty czynione żydom, że nie rozwinieli naszego eksportu są gołosłowne. Wejrzmy uważniej w buchalterię wywozu naszego, a przekonamy się, jaki jest udział w nim firm żydowskich. A pamiętajmy, że stosunki handlowe z zagranicą łączą się ściśle ze stosunkami politycznymi. Trudno więc im winę tylko niedoborów przypisywać. Stanowczo pożyteczniej będzie wrzucić tę olbrzymią masę ludzi do wysiłku twórczego dla sprawy i dobrobytu wspólnego, niż skazać ją na wegetację i uczynić ją tym samym zarzewiem ustawicznego buntu.

Polskim więc pomysłem musimy rozwiązać 3 sprawy zespalające się właściwie w jedną. Rozbudować olbrzymi przemysł, który wchłonie nadmiar ludności wiejskiej. Zrobić to musimy własnymi siłami, a więc wszystkich obywateli państwa naszego. Wciągnąć do tej pracy 3 miliony obywateli żydów i tak rozwiązać tę kwestię, która staje się osiłą innych kwestii. Przy wspólnym stole opracować winniśmy ten plan polskiej Niry i zabrać się do pracy twórczej, podnosząc tym samym potencjał naszej obronności”.
(S. Szczulowski: „Przegląd Powszechny”).

Już wkrótce
na ekranie
kina
„CASINO”

TOWARZYSZE BRONI (LA GRANDE ILLUSION)

Natobnione
arcydzieło
reż. serii
Jean'a Renoir

CHAUTEMPS ZAGROZIŁ STRAJKUJĄCYM DYMISJĄ

Dziś zostanie przerwana praca w zakładach użyteczności publicznej w Paryżu

Samochody wojskowe aprowidują Paryż

PARYŻ, 28.12. (PAT). Sprawa strajków okupacyjnych w dalszym ciągu stanowi jedno z najbardziej drażliwych zagadnień politycznych we Francji.

Prasa podaje obecnie sensacyjne szczegóły, jakie towarzyszyły rokowaniom z delegatami fabryki chemicznej Goodrich, o kupowanej przez część robotników.

W artykule, zamieszczonym w „Humanite”, sekretarz unii związków zawodowych okręgu paryskiego przynajmniej, że w czasie pertraktacji z delegatami robotników tej fabryki w czasie świąt Bożego Narodzenia premier Chautemps zagroził robotnikom, iż o ile nie przystąpią do ewakuacji fabryki, rząd poda się do dymisji.

Dopiero pod tą presją robotnicy, którzy opierali się przymusowej ewakuacji przez policję, ustąpili i opuścili lokale fabryczne.

W dalszym ciągu swego artykułu komunistyczny działacz za wodowy daje do zrozumienia, że socjaliści poparli stanowisko premiera Chautemps, tak że na wet „dano strajkującym do zrozumienia w sobotę w czasie świąt, iż sprawa dalszego istnienia frontu ludowego może stanąć pod znakiem zapytania, jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie”.

W zakończeniu autor artykułu grozi rządowi, że dalsze używanie samochodów wojskowych do aprowidowania Paryża w zastępstwie strajkujących pracowników transportowych może przynieść „bardzo poważne konsekwencje”.

ponieważ pracownicy zawodowi, mający styczność ze strajkującymi, nie będą dłużej tolerowali używania wojska do pracy zastępczej i poparli stanowisko transportowców.

Pracodawcy transportowi nie słuchają zaleceń swej izby

PARYŻ, 28.12. (PAT). Izba związku pracodawców transportowych donosi, że delegaci jej,

przyjęci przez premiera Chautemps, złożyli mu notę, stwierdzającą, iż izba związku ma zamiar utrzymać zasadę stosowania sankcji za nielegalne okupacje i niezasadnione strajki,

oraz, że, jakkolwiek większość personelu zostanie ponownie

przyjęta, to jednak izba nie może przyjąć na siebie pełnej odpowiedzialności za swych członków.

Premier Chautemps wyraził życzenie, aby delegaci ponownie zbadali tę sprawę w celu możliwie najszybszego zażegnania konfliktu.

Niebezpieczna uchwała

PARYŻ, 28.12. (PAT). Agencja Havasa donosi: Międzyzwiązkowa komisja administracyjna robotników zakładów użyteczności publicznej uchwaliła PRZERWANIE PRACY WE WSZYSTKICH PARYSKICH ZAKŁADACH UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ Z DNIEM 29 GRUDNIA B. R.

Protest przeciwko obniżce

PARYŻ, 28.12. (PAT). Międzyzwiązkowy komitet pracowników użyteczności publicznej wysłał do ministerstwa spraw zagranicznych delegację z protestem przeciwko punktowi budżetu m. Paryża, obniżającym o 600 fr. rocznie niskie pensje pracowników, poprzednio już zwaloryzowane.

Niebezpieczny włamywacz aresztowany w Warszawie

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje: Policja warszawska aresztowała w dniu wczorajszym niebezpiecznego włamywacza, znanego pod pseudonimem „Amerykanin”. Jest to niejaki Sucher Majer Eichenbaum, pochodzący z bardzo bogatej rodziny, zamieszkałej w Paryżu.

Eichenbaum, za dokonanie całego szeregu przestępstw zagranicą, jest poszukiwany przez policję francuską i niemiecką.

W Warszawie niebezpieczny opryszek dokonał włamania do magazynu firmy „Pluton”.

Pogrzeb Kelloga

WASZYNGTON, 28.12. (PAT) Odbył się w obecności przedstawicieli rządu i członków korpusu dyplomatycznego uroczysty pogrzeb b. sekretarza stanu Francka Kelloga. Złotki Kelloga spoczęły obok zwłok prezydenta Wilsona w katedrze waszyngtońskiej.

Dr. J. Nadel

AKUSZER-GINEKOLOG
przyjmuje od 10-12 i od 4-8 w.
Andrzeja 4, tel. 228-92

Eire - Irlandia

Nowa konstytucja wchodzi dzisiaj w życie

DUBLIN, 28.12. (PAT). Jutro wchodzi w życie nowa konstytucja Irlandii. Od tego dnia oficjalna nazwa państwa brzmi: „EIRE” (Irlandia). Nazwa „Eire” symbolizuje dążenie do zjednoczenia całej Irlandii.

W związku z tym prasa irlandzka podkreśla, że chodzi tu zwłaszcza o północną Irlandię z ludnością, liczącą 1 milion, która, jak wiadomo, przyłączone jest do W. Brytanii.

Dalej są w posiadaniu brytyjskim: Lough Swilly, Cobh (Luenstown) i słocznia koło Berehaven. Poza tym Wielka Brytania posiada prawo do utrzymywania pod kontrolą admiralicji brytyjskiej zbiorników nafty koło tych portów, praw kontroli kabli.

Nowa konstytucja postuluje, iż Irlandia nie może wypowiedzieć wojny bez uprzedniej zgody irlandzkiego parlamentu. Król W. Brytanii, formalna

głowa państwa irlandzkiego, nie jest w konstytucji wymieniony. Otrzymał on jednak formalne pełnomocnictwo do reprezentowania Irlandii na zewnątrz. Konstytucja przewiduje wybór na okres siedmiu lat prezydenta Irlandii. Prezydent będzie posiadał uprawnienia prezydenta państwa, podczas kiedy faktyczne rządy będą spoczywały w rękach premiera. Konstytucja przewiduje parlament dwuizbowy.

Dzień wejścia w życie nowej konstytucji będzie rozpoczęty w całej Irlandii uroczystymi na bożeństwa. Podczas składania przysięgi wierności dla konstytucji przez urzędników i sędziów oddanych będzie 21 strzałów armatnich.

Na wietrze i na mrozie...

Pani była tak nieostrożna, że wyszła na miasto, nie spojrzawszy na termometr. A na dworze — niespodzianka. Mroźnik szczypliwy, aż miło. Miło? nie dla każdego: w cienkich skórkowych rękawiczkach rączka pani marznie. Nagły skok temperatury będzie niechybnie przyczyną opierzenia. Jak się ratować przed skutkami mrozu? Nie łatwiejszego. Trzeba wstąpić do pierwszego lepszego składu aptecznego i poprosić o pudełko „KREM PRALATÓW”.

Skuteczność jego jest szybka: już po

jednorazowym użyciu, ręce opierzone i spokane wyglądają się i wybielają. Nabiorą atlasowej gładkości. Działanie tego cudownego środka sięga jeszcze dalej: palce nabrzmiały, dłoń zgrubiała i skóra „posiekana” — przychodzą szybko do normy. A kiedy minie zima, KREM PRALATÓW - Perfection będzie służył dalej: na pierwszą wycieczkę motorówką po Wiśle, w dzień chłodny, kiedy ostry powiew wietru siecze bezlitośnie obnażoną dłoń sportsmenki.

Zmarł Maurice Ravel

najwybitniejszy kompozytor francuski

PARYŻ, 28.12. (PAT). Zmarł dziś rano jeden z najwybitniejszych kompozytorów doby współczesnej, MAURICE RAVEL.

Ravel urodził się w r. 1875 w

Ciboure w dep. Basses Pyrenees. Studia muzyczne odbywał w konserwatorium paryskim pod kierunkiem Gabriela Faure. Kilkakrotnie stawał do konkursu o nagrodę „Prix de Rome”, jednak bez wyniku. Nie zniechęcił to jednak młodego muzyka.

Dzieła jego, mimo iż nie znajdowały należnej oceny w sferach oficjalnych, wywoływały coraz większe zainteresowanie i zachwyt znawców i wielbicieli muzyki.

Ravel należy wraz z Debussym do najwybitniejszych przedstawicieli impresjonizmu muzycznego. Dzieła jego odznaczają się wyszukaną formą, oryginalnością rytmiki i barwy oraz kunstowną szatą orkiestracyjną. Harmonika jego, nie zrywająca z tradycyjną techniką muzyki romantycznej, dochodzi drogą ewolucji do najwyższych granic wyrafinowanej subtelności.

Z bogatego dorobku twórczego zmarłego kompozytora wymienić należy: Utwory fortepiana nowe „Pawana dla zmarłej infantki” (1889). „Jeux d'eau” (1901). „Zwierciadła”, „Sonatina” (1905). „Nad grobem Couperina” (1917); utwory fortepiana nowe na 4 ręce — cykl bajeczek „Ma mere l'Oye” (1908), przełożonych na orkiestrę. Z dzieł instrumentalnych — „Kwartet smyczkowy”, „Gwiazdka zabawek”, „Histoires Naturelles”, pięć greckich melodii popularnych, dwie melodie hebrajskie, Trio i Sonatę na skrzypce i wiolonczelę, na śpiew i instrumenty. „Trzy poematy”, „Szecherezada” i „Trzy pieśni” na chór mieszany a capella. Z utworów symfonicznych — być może najlepiej reprezentujących geniusz muzyczny Ravela — „Rapsodie

hiszpańska” (1907). „Daphnis i Chloe” (balety). „Walc” (1919). „Bolero” (1928). Z zakresu twórczości operowej — „Godzina hiszpańska” (1911). „Dziecko i czary”.

Dzięki niezwyklej jasności kompozycji, wdzięku i wyszukanej subtelności, Ravel może być uważany za jednego z reprezentacyjnych przedstawicieli geniuszu francuskiego.

Ravel zmarł w klinice, gdzie przebywał po ciężkiej operacji chirurgicznej, której poddał się dwa tygodnie temu.

Agonia była lekka.

Przy łożu umierającego kompozytora znajdowali się brat jego i kilku przyjaciół.

Pościg za Maruszczyką

zacieśnia się wokół powiatu radomskiego

Z Kielc donoszą: Pierścień gęstych patroli policyjnych, biorących udział w oblacie za zbiegłym bandytą Maruszczyką, zaczyna zacieśniać się wokół powiatu radomskiego. Wszystkie możliwe drogi ucieczki zamyka drugi pierścień policji tak, że ucieczka za rzecz niemożliwą, aby krwa-

wy zbir mógł wydeścić się z matni. Stan zdrowia współnika Maruszczyki, przebywającego w szpitalu radomskim, Józefa Kaszewiaka, po dokonanej operacji uległ poprawie. Za kilkanaście dni — według opinii lekarzy — bandyta całkowicie powróci do zdrowia i wkrótce po tym stanie przed sądem.

Bitwa żandarmerii

z dezertarami z legii cudzoziemskiej

ORAN, 28.12. (PAT) — W nocy z soboty na niedzielę zdezerutowało po ograbieniu arsenału 5 żołnierzy legii cudzoziemskiej z Ain el Hadjar. Dezertery zatrzymali samochód, którym jechał kapitan, związała oficera, porzucili go na drodze i odjechali.

Żandarmeria zrobiła zasadzkę przy przejeździe kolejowym w pobliżu m. Tilmouni, lecz dezertery przejechali przez tor w pełnym biegu. Żandarmi otworzyli ogień,

samochód się zatrzymał, zaś dezertery uciekli do lasu.

Rozpoczęła się oblawa, podczas której żandarmi znaleźli trzech dezertersów, lecz zostali powitani strzałami. Odpowiedzieli ogniem. Jeden dezerters jest zabity, drugi ciężko ranny, dwóch innych zatrzymano, zaś piąty zdołał zbiec. Zatrzymanych dezertersów zeznali, że zamierzali udać się do Marokka hiszpańskiego.

Zlikwidowanie ghetta ławkowego

w szkole powszechnej w Mińsku-Mazowieckim

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wielkie wrażenie wśród ludności Mińska Mazowieckiego wywołał fakt, iż kierownik tamtejszej szkoły powszechnej zlikwidował ghetto ławkowe.

Należy zaznaczyć, że w szkole tej przed dwoma tygodniami je-

den z nauczycieli na własną rękę wyznaczył osobne miejsca dla uczniów żydowskich, którzy jednak słuchali nadal wykładów stojąc, zaś w dniu wczorajszym wobec zarządzenia kierownika szkoły, zajęli swe dawne miejsca.

Walka anglików z arabami

(Dokończenie) karami. Na szereg wiosek należone zbiorowe grzywny.

Wczoraj arabowie przez omyłkę ostrzeliwali autobus arabski, biorąc go za żydowski. Jeden chłopiec jest ciężko ranny.

Wódz terrorystów ranny

JEROZOLIMA, 28.12. — „Al Dżamea Al Islamis” donosi z Kafedru, że szefik Abdullah El Zabbach, naczelny dowódca terrorystów arabskich na północy Palestyny, został lekko ranny podczas ostatniej bitwy.

Poważna groźba

JEROZOLIMA, 28.12. — Prasa arabska donosi, że we wsi Teiba władze wyznaczyły 5 domów, należących do miejscowych notablów. Domy te mają być wysadzane w powietrze, jeśli w okolicy powtórzą się akty

terroru. W jednym z domów zakwaterowano 25 policjantów pomocniczych, których koszty utrzymania pokryć ma wieś.

Zwolnieni z obozu

JEROZOLIMA, 28.12. — Na polecenie angielskiego nadkomisarza w Palestynie Wauchope zostanie wypuszczonych dziś i jutro z obozu koncentracyjnego 25 arabów i 9 żydów.

Ciekawa wycieczka

LONDYN, 28.12. (PAT). „Daily Herald” donosi, iż wczoraj wyjechała z Jaffy do Niemiec na zaproszenie niemieckiego ministerstwa propagandy wycieczka 15 arabów, w skład której wchodził kaznodzieja, dziennikarz i nauczyciele. Koszty przejazdu i utrzymania ponosi rząd niemiecki. Spodziewane są jeszcze dalsze tego rodzaju wycieczki.

Stolice pięciu prowincji chińskich znajdują się obecnie w rękach japończyków

Stu lotników amerykańskich przybyło wczoraj do Hankau

Po zajęciu Tsinanfu

TOKIO, 28.12. (PAT). Agencja Domei donosi z frontu działań wojennych w prowincji Szantung, że po oczyszczeniu Tsinanfu z niedobitków chińskich, wojska japońskie kontynuują natarcie w kierunku południowym, posuwając się na m. Tajan (40 klm. na południe od Tsinanfu). Pożar wzniesiony przez cofające się wojska chińskie ugazsano.

Z politycznego punktu widzenia zajęcie Tsinanfu jest faktem bardzo doniosłym. Obecnie w rękę japończyków znajdują się stolice wszystkich pięciu prowincji północno - chińskich. Jak przewidują, władza tymczasowego rządu chińskiego w Pekinie będzie rozciągnięta również na prowincję Szantung.

Zajęcie Tsinanfu oznacza poza tym

odcięcie odwrotu wojsk chińskich, cofających się z pod Tsingtao,

ponieważ północna część kolei Tientsin — Pukou znajduje się całkowicie w rękę japończyków. Z drugiej strony wojska japońskie po zajęciu Nankinu przeprowadziły się na północny brzeg rzeki Jangtse i posuwają się na północ wzdłuż tej samej linii kolejowej.

TIENTSIN, 28.12. (PAT). — Z Tsinanfu donoszą, że korespondent dziennika „Asahi“ z terenu działań wojennych został dziś rano zabity wskutek wybuchu miny podziemnej, w chwili, gdy oddział wojsk japońskich wkroczył do Tsinanfu.

Przednie strażce japońskie, które weszły do Tsinanfu w niedzielę wieczorem, posuwają się dalej w kierunku Tsingtao i Lono na linii kolejowej Tsinan — Tsingtao.

Rządowcy zdobyli seminarium nauczycielskie w Teruel

BARCELONA, 28.12. (PAT) — Po posiedzeniu rady ministrów min. Prieto zakomunikował prasie, że seminarium nauczycielskie w Teruel poddało się.

Co wiozi „Yolande“?

PERPIGNAN, 28.12. (PAT) — Wczoraj wieczorem zawinął do portu Vendres transportowiec „Yolande“. Władze celne nałożyły pieczęć, zaś władze morskie mają zbadać ładunek transportowca.

„His Master's Voice“ w płomieniach

40 motopomp i 250 strażaków gasiło pożar

LONDYN, 28.12. — Wczoraj po poł. wybuchł na Oxford Street olbrzymi pożar w 4-piętrowym gmachu znanej fabryki gramofonów oraz radioaparatów „His Master's Voice“ i unieruchomił całkowicie handlowe centrum stolicy na kilka godzin.

Na ulicach zgromadził się wielki tłum widzów, obserwujących akcję straży pożarnej, która przybyła na miejsce pożaru z 25-cio ma motopompami oraz 150 strażakami.

W pewnym momencie płomienie buchnęły z olbrzymią siłą przez poddasze, a ogień przetrząsnął się na sąsiedni budynek. Wezwano 15 dalszych motopomp wraz ze 100 strażakami.

Wskutek nie wystarczającego ciśnienia wody walka z pożarem natrąfiła na wielkie trudności. Po raz pierwszy wprowadzono więc w

Szkoły i szpitale zniszczone

SZANGHAJ, 28.12. (PAT). — Wojska japońskie czynią w prowincji Szantung dalsze postępy w kierunku wschodnim wzdłuż linii kolejowej Kianszou, gdzie zajęły miejscowości Lungszan i Czoutsun, znajdujące się w odległości 20 i 92 klm. od Tsinan. Atak japoński jest tak gwałtowny, że wojska chińskie, niezdolne do oporu, cofają się w popłochu w kierunku południowym.

Z Tsingtao donoszą, że wojska chińskie, przed opuszczeniem miasta

zniszczyły nie tylko przedział bawełny i inne zakłady przemysłu japońskiego, lecz wysadzili również w powietrze japońskie szkoły i szpitale.

Opór dokola świętych gór

SZANGHAJ, 28.12. (PAT) — Rząd nankiński donosi, że chińskie dywizje zajmują stanowiska wzdłuż linii Tientsin — Pukou, dokola świętych gór Taiszan i tu zamierzają stawić opór wojskom japońskim, idącym z Tsinanfu. Wojska prowincjonalne obsadziły linie Lakiao — Tezeu — Tsinan, próbując zagrozić japończykom drogę do Tsingtao. Obywatele amerykańscy, zamieszkujący Tsingtao, opuścili tę znaną miejscowość klimatyczną, którą, jak sądzą, będzie atakowana bądź od strony lądu, bądź też od morza.

U kobiet w ciąży, młodych matek oraz u kobiet po wielokrotnych ciążach, stosowanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa przeważnie już w niewielkich ilościach wymaga prawidłowej czynności żołądka i kiszki. Zapytajcie się Waszego lekarza.

Pomoc z Ameryki

SZANGHAJ, 28.12. (PAT) — Źródła chińskie donoszą, że do Hankou przybyło szereg lotników amerykańskich, którzy zamierzają zaciągnąć się do lotnictwa chińskiego. Wśród przybyłych znajduje się 10 majorów, uczestników wojny światowej oraz 90 lotników.

Desant na wyspie

MACAO, 28.12. (PAT) — Do wyspy Wongnam na południowy zachód od Macao podpłynął dziś transportowiec japoński, eskortowany przez krążownik i dwa torpedowce. Krążownik ostrzeliwał wyspę z ciężkich dział, po czym na wyspę wysadzono desant w składzie 200 marynarzy. Desant odbył się na łodziach, holowanych przez motorówkę z krążownika.

Japończyk

zasłania a s.e mgłą

TOKIO, 28.12. (PAT) — Japońskie władze wojskowe ogłosiły sprawozdanie z doświadczenia w sprawie „Lady Byrd“. Sprawozdanie zrzuciło odpowiedzialność z armii japońskiej, powołując się na mgłę i nieostrość okretów cudzoziemskich, przebywających w pasie zaciętej bitwy, pomimo ostrzeżenia ze strony japońskich władz konsularnych.

Sprawozdanie kończy się następującymi słowami:

„Wszyscy, znający warunki, istniejące na polu bitwy, gdzie nieoczekiwane i nadzwyczajne wydarzenia są rzeczą częstą, zrozumieją, że bombardowanie kanonierki nie było umyślne. Tym niemniej ubolewamy szczerze z powodu tej nieścisłej sprawy“.

Czy uda się wydobyć „Panay“?

SZANGHAJ, 28.12. (PAT) — Statek angielski „Sossie“ odpłynął w górę rzeki Yangtse z 8 nurkami i 70 robotnikami na pokładzie, celem zbadania możliwości wydobywania złota z dna rzecznej kanonierki „Panay“. Ekspedycja obliczona jest na 4 dni. Statek „Sossie“ jest eskortowany przez kanonierkę amerykańską „Oahu“.

Niemcy odwołali mecz hokejowy z Polską

Z Katowic donoszą: Wczoraj niemiecki zw. hokejowy telefonicznie odwołał zapowiedziany na 8 stycznia międzynarodowy mecz hokejowy Polska — Niemcy w Katowicach.

O swej decyzji niemiecki związek hokejowy zawiadomił prezesa śląskiego okr. zw. hokeja na lodzie, motywując odmowę tym, że Niemcy nie dysponują w tym czasie silną drużyną, która mogłaby bez ryzyka rozegrać mecz z Polską. Niemcy widocznie obawiają się podobnej kompromitacji, jak zajęcie przez reprezentację Berlina ostatniego miejsca na turnieju czterech miast w Katowicach.

W końcu niemiecki zw. hokejowy zapewnia, że sprawa tego meczu jeszcze nie jest przesądzona i jak tylko Niemcy będą mogli zestawili najsilniejszy swój skład, przyjadą do Katowic w innym terminie.

Bombiarzom z Włochów sąd apelacyjny zatwierdził wyroki

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Sąd okręgowy w Warszawie w I instancji skazał dwóch braci Elsnerów, członków ONR'u, jednego na 2 i pół, a drugiego na półtora roku więzienia za to, że latem roku bieżącego rzucili bombę na skład Altera Kosa w

Włochach pod Warszawą.

Od tego wyroku oskarżeni za pośrednictwem adw. Rościszewskiego, znanego przywódcy O. N. R., odwołali się do sądu apelacyjnego. Adw. Rościszewski w apelacji swej wywodził, iż kara w stosunku do Elsnerów winna być raczej symboliczna, a to ze względu na pobudki, jakimi się

kierowali jego klienci.

Wbrew tej demagogicznej argumentacji adw. Rościszewskiego, sąd apelacyjny wydał wyrok, zatwierdzający w całej rozciągłości wyrok I instancji. Elsnerowie pozostają nadal w więzieniu. obrońca ich zapowiedział kasację.

Wciąż nowi „wrogowie ludu“

Plan remontu traktorów pozostawia na papierze

MOSKWA, 28.12. (PAT) — „Prawda“ atakuje w dość gwałtowny sposób pełniące obowiązki

ludowego komisarza przemysłu drzewnego Hautmana za niską produkcję fabryk papierniczych. „Co się dzieje w tych fabrykach“, pisał dziennik, „nikt w komisariacie nie wie“. Dziennik zapytuje w konkluzji, czy kierownicy komisariatu chcą pracować, czy też nie? Czy wreszcie przestaną oni niszczyć przemysł papierniczy?

Szefem tego resortu mianowany został wiosną bież. roku na miejsce Łobowa Iwanow, którego niedawno „Prawda Siewiera“ nazwała „najzłotliwszym wrogiem ludu“. Oficjalnego komunikatu o dymisji Iwanowa nie ogłoszono. Jak wynika z cytowanego artykułu „Prawdy“, pełniący obowiązki ludowego komisarza przemysłu drzewnego Hautman nie został jeszcze ogłoszony za wroga ludu, lecz zdaje się nie ulegać wątpliwości, że jest on kandydatem do tego tytułu.

MOSKWA, 28.12. (PAT) — Agencja Tass ogłosiła dziś komun-

kat, wedle którego plan remontu traktorów w czwartym kwartale został wykonany w całym związku w 29 procentach. „Prawda“ podała wczoraj w artykule wstępnym, że wykonanie tego planu wynosi 18 proc. Przeszło 20 republik, krajów i obwodów plan remontu traktorów wykonało mniej, niż w 10 proc. Np. w obwodzie kalinińskim na 4000 traktorów odremontowano tylko 4. W szeregu obwodów wogóle nie przystąpiono do remontu. Agencja Tass radzi, aby ludowy komisariat rolnictwa oraz organy rolnicze uczyniły wszystko dla przyspieszenia remontu traktorów.

Nabywajcie patenty!

Od 1 stycznia płaci się kary za zwłokę

Z dn. 31 grudnia 1937 r. upływa ostateczny termin nabywania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na 1938 r. przez właścicieli przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych oraz osoby, wykonujące zajęcia przemysłowe.

Zaraz po dn. 1 stycznia urzędy skarbowe rozpoczną kontrolę czy wszyscy obowiązani do tego, właściciele świadectw przemysłowych nabyli. Winni prowadzenia przedsiębiorstw bez świadectw, lub za niewłaściwymi świadectwami, będą pociągani do odpowiedzialności karnej z art. 178 ordynacji podatkowej, który przewiduje karę grzy-

ny do wysokości trzykrotnej należności za świadectwo przemysłowe. Ponadto wszyscy nabywający świadectwa po 1 stycznia będą płacili odsetki za zwłokę od 1 stycznia.

Również z dn. 31 grudnia upływa ostateczny termin składania podań o ulgowe świadectwa przemysłowe na r. 1938 dla przedsiębiorstw istniejących w 1937 r.

Wszelkich informacji w sprawie nabywania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, jak i w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych, udzielają urzędy skarbowe.

Splonęły dwa mieszkania w suterynie przy ulicy Kamiennej

Wczoraj wieczorem w suterynie domu nr. 19 przy ul. Kamiennej (róg Kilińskiego 33) od rozbitej lampy ułtowej powstał pożar, którego pastwą padły dwa mieszka-

nia, należące do M. Tenenbauma i R. Lichowskiego.

Dwa plutony straży ogniowej pod komendą p. Kalinowskiego po godzinnej akcji pożar ugasiły.

Ś. p. Wład. Skrzyński

Zmarły ambasador Bzplitej przy Watykanie.

Dr. med. HELLER

Spec. chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych
Traugutta 8. Tel. 179-89
Przyjmuje od 8-11 i 4-6 wiecz.
w niedziele i święta od 10-1 pp.

Ludowcy proszą o zwolnienie ich przy- wódców

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

We wszystkich powiatach Małopolski Wschodniej, gdzie istnieją organizacje Sironnictwa Ludowego, zostały zebrane podpisy pod petycją o zwolnienie przebywających w więzieniu ludowców, zatrzymanych w czasie strajku chłopskiego. Petycje wysłano do ministra sprawiedliwości Grabowskiego i wojewody łwowskiego Biłyka.

W obcych walutach płacą za koszty podróży cudzoziemcy

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Centralna komisja dewizowa wydała wyjaśnienie do biur podróży w sprawie przyjmowania wpłat na koszty podróży od cudzoziemców. Wedle tych przepisów cudzoziemcy, przybywający do Polski, na czas, nie przekraczający 6 miesięcy, obowiązani są opłacać podróż w walucie obecnej. Gdyby waluty obecnej nie posiadali, muszą się zwracać z podaniem do komisji dewizowej o zezwolenie im na zapłacenie należności za koszty podróży w złotych polskich.

Odnazka b. więźniów politycznych

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Ministerstwo spraw wewnętrznych zatwierdziło odznakę organizacji „Bezpartyjne stowarzyszenie byłych więźniów politycznych”. Odnazka przedstawia mur więzienny i daty: 1905 — 1907.

Czy wiecie, że...

...jeden z najpoważniejszych koncernów samochodowych w Stanach Zjednoczonych postanowił zwolnić z dniem 1 stycznia 80.000 robotników i urzędników.

...w Bello Horizonte (stan Minas Geraes) z powodu padających od miesiąca deszczów wyprzedano tam cały zapas kaloszy i parasoli, a z powodu zalania torów kolejowych komunikacja ze stolicą jest przerwana; dostawa żywności, a zwłaszcza nabiału, jest utrudniona.

...samolot pasażerski, lecący z La Paz (Boliwia) do Apolo został zakłócony cyklonem i rozbił się doszczętnie w łańcuchu górskim Scrata; zginęli dwaj piloci, radiotelegrafista i pięciu pasażerów, w tym dwie kobiety.

...w pobliżu m. Cochabamba (Boliwia) policja stoczyła formalną bitwę z bandytami, podczas której poległo 8 bandytów i 2 policjantów.

...na skutek wybuchu ładunku celulozoidu wybuchł pożar w pociągu w pobliżu st. Mcje (Japonia). Dwa wagony splonęły doszczętnie, 7 osób poniosło śmierć, zaś 34 odniosły ciężkie oparzenia lub rany.

...w jednym z przybyłych z zagranicy do Austrii wagonów kolejowych wykryto 300 kg. opium.

...Mussolini, dowiedziawszy się, że pewna włosianka nazwiskiem Elena Lavista, urodziła dwudzieste dziecko, przesłał jej 3.000 lirów oraz nakazał gubernatorowi Rzymu zapewnić jej mężowi dobre płatne stanowisko i komfortowe mieszkanie dla całej rodziny.

Nowy kryzys w roku 1938 zapowiadają najwybitniejsi ekonomiści

Od pewnego czasu w czasopiśmie gospodarczym coraz częściej porusza się sprawę t. zw. recesji, czyli nowego kryzysu gospodarczego, którego wstępne objawy dały się zauważyć, szczególnie w Ameryce, oraz w Anglii.

Dla polskiego przeciętnego obywatela brzmi to bardzo teoretycznie, że rok 1933 był rokiem zwrotu ku poprawie gospodarczej i że

przeżyliśmy ezwały rok t. zw. prosperity,

czyli dobrej koniunktury, ponieważ u nas tej „pomyślności” nie można było zauważyć. Mimo to, już

na rok 1938 ekonomiści przewidują nowy kryzys.

W niedawno wygłoszonym odczycie PROF. EDWARD LIPINSKI, dyrektor instytutu ba-

dania koniunktur, zastanawiał się nad kwestią, czy ta „recesja” ma być chwilowym wstrzymaniem pochodzą w górę, czy też właściwą, normalną depresją. Ostrożny w swych wypowiedziach uczonego powiada, że wszystko zależy od czynników pozagospodarczych.

Wiele ciekawego materiału w tej mierze dostarczyła ankieta gwiazdkowa „Kurieru Warszawskiego” na temat „Od kryzysu do koniunktury”, w której wypowiedzieli się kilku ekonomistów i przedstawicieli t. zw. sfer gospodarczych.

M. in. profesor ekonomii uniwersytetu Jagiellońskiego, A. HEYDEL, przewiduje, że rok 1938 będzie okresem depresji.

„Jeśli rok 1933 był rokiem zwrotu ku poprawie światowej koniunktury, to z kolei wypad-

łoby latom 1937 — 1938 być latami kryzysu (punktu zwrotnego między ożywieniem a depresją).

Są znaki na niebie, które zdają się świadczyć, że ekonomiści nie doznają i teraz zawodu. Spadek cen surowców, silne wahania na giełdach, zwykła (w Anglii) tendencja stopy procentowej, dowodziłaby, że

już od wiosny sytuacja jest chwalebna.

Dziwić się będą badacze koniunktury, jeśli się nie przerodzi w wyraźną depresję w ciągu roku 1938. Nie przesądzam o jej natężeniu. Miejmy nadzieję, że nie będzie tak silna, jak ostatnia.”

Czy Polska zdoła „oderwać się” od światowej koniunktury? Prof. Heydel w to nie wierzy:

Nasze stosunki z resztą świata są tak ograniczone, że wydawałoby się, iż możemy pójść inną drogą. Było nawet takie hasło: „Oderwać się od koniunktury światowej”.

Ale niewiele pomogło. W latach 1929 — 1932 stopień pogorszenia był u nas większy, jak gdziekolwiek w Europie. Co prawda za to

w latach 1933 — 1937 mieliśmy odczuliśmy poprawę.

Brak u nas wyraźnego ożywienia może sprawić, że i depresja będzie późniejsza i mniej głęboka. Nie wydaje mi się, byśmy jej zdołali w zupełności uniknąć. Na gwiazdkową pociechę zaś dodam, że

ekonomiści będą się spodziewali poprawy około roku 1941.”

Mamy więc pociechę, że w roku 1941 nastąpi nowa poprawa.

Głos prof. Heydla należy do najbardziej pesymistycznych. Ale nawet

PROF. KRZYŻANOWSKI twierdzi, że „recesja” jest nieunikniona.

Prof. Krzyżanowski w rozmowieniu swoim z pewnością nie kierował się troską o los sklepikarza, czy kupca żydowskiego, pikietowanego od szeregu tygodni przez t. zw. rycerzy, z pod wiadomego znaku. Kierował się natomiast troską o całość gospodarstwa polskiego.

I skoro wbrew obowiązującym prawom uznał, że warunkiem poprawy gospodarczej jest „ugruntowanie się w każdym odłamie społeczeństwa przeświadczenia, że rząd chce i może skutecznie bronić wolności zarobkowania, bezpieczeństwa i mienia wszystkich obywateli”.

— to chyba najbardziej zasłupiony antysemita będzie musiał przyznać, że słuszne jest, jeśli dzień w dzień dowodzi się czarno na białym, że bojkot i pikiety niszczą i podcinają życie gospodarcze całego państwa.

Dnia 28 grudnia 1937 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach nasza najukochańsza

B. P.

Anna z Feldmanów Glezer

(wdowa po b. p. Abramie)

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu żałoby przy ul. Gdańskiej 31-a nastąpi dziś, w środę, dnia 29 bm. o godz. 1-jej popoł., o czym zawiadamiają pozostali w głębokim smutku

Syn, Córki, Synowa, Zięciowie, Wnuki i Rodzina

Opiekun ks. Radziwiłła

weszał go do natychmiastowego powrotu do kraju

JaK wiadomo sąd okręgowy w Ostrowie Wlp. ustanowił tymczasowego opiekuna nad osobą ks. Michała Radziwiłła w osobie b. ambasadora Rappitej w Paryżu, p. Alfreda Chlapowskiego.

Do głównych powodów, dla których sąd okręgowy uchylił decyzję sądu opiekuńczego w pierwszej instancji, należało niezbitne stwierdzenie nie faktu, że książę Michał odznaczył się oprócz innych wad także i rozrzutnością. Jak się okazało, z wyznaczonej przez zarząd przymusowej pensji 5.000 zł. ordynat na Antoninie korzystał w ten sposób, że

w ostatnim czasie mianował aż kilku generalnych plenipotentów z pensjami po 2.000 zł., tak, że zarobki plenipotentów w sumie prze-

kraçały daleko 5.000 zł., przeznaczane na wszystkie wydatki księcia.

Jak nie żałował pieniędzy na wydatki ks. Michał o tym świadczy fakt, że

rachunki za telefony w poprzednim miesiącu wyniosły 2.000 zł. Były to rozmowy towarzyskie.

Wobec stwierdzenia tych faktów, kurator polecił zamknięcie telefonu w pałacu antonińskim.

Ks. Michał znajduje się w Monte

WINA, WÓDKI, KONIAKI
„VICTUAL”
PIOTRKOWSKA 64

Carlo. Nowy jego opiekun weszał go do powrotu i w razie przybycia księcia na teren Polski, został by on przymusowo doprowadzony do miejsca, które opiekun wyznaczy mu do zamieszkania.

Jak się dowiadujemy, b. mąż narzeczonej księcia, Benjamin Suchestow, który bawi od kilku tygodni w Wiedniu, wyjechał pośpiesznie do Włoch. Wyjazd ten jest komentowany w oryginalny sposób, mianowicie panuje powszechne przekonanie, że

p. Suchestow na zaproszenie swej b. małżonki udał się na jej ślub z księciem Michałem.

Drukowany akt oskarżenia w sprawie Michalskiego i Idzikowskiego

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Po dwa i pół roku trwającym śledztwie sądowym, sporządzony został akt oskarżenia przeciwko b. wicedyrektorowi departamentu podatkowego w ministerstwie skarbu, Michalskiemu, i b. posłowi Idzikowskiemu, oskarżonym o popełnienie różnych nadużyć. Akt oskarżenia, który liczy 150 stron, został wydrukowany, co jest rzeczą rzadko spo-

tykaną.

Ostatnio wydrukowany był akt oskarżenia o zabójstwo s. p. ministra Pierackiego.

Proces, który toczyć się będzie w styczniu przed warszawskim sądem okręgowym, potrwa przypuszczalnie cztery tygodnie. Do rozprawy wezwano przeszło 120 świadków. W czasie procesu poruszane będą pewne fragmenty niedawnego procesu skarbowców w Warszawie.

Apelacja adw. Szumańskiego rozpatrywana będzie zapewne przy drzwiach zamkniętych

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W środę przed sądem okręgowym karnym, jako odwoławczym, toczyć się będzie proces adw. Wacława Szumańskiego, skazanego na 6 miesięcy aresztu i 1.500 zł. grzywny za zniesławienie ministra sprawiedliwości Grabowskiego i dwóch prokuratorów.

Jak wiadomo u schyłku rozprawy w sądzie grodzkim, adw. Szumański cofnął pełnomocnictwa pięciu adwokatów, którzy podjęli się jego obrony. Obecnie adw. Szumański ponownie u-

dzielił pełnomocnictw swym pięciu kolegom, którzy z adw. Barcikowskim na czele będą występowali w jego obronie.

Obrona złożyła podanie o powołanie kilkunastu świadków. Oskarżenie popierać będzie, podobnie jak w sądzie grodzkim, prokurator Zeleniński. Rozprawa toczyć się będzie w wielkiej sali kolumnowej sądu okręgowego.

Ogólnie przypuszczają, że proces adw. Szumańskiego toczyć się będzie, podobnie jak w pierwszej instancji, przy drzwiach zamkniętych.

Córka pretendenta żoną pretendenta

Zareczył ks. Kiry z synem kronprinza

BERLIN, 26.12. — Ks. Ludwik Ferdynand pruski, drugi syn kronprinza i wnuk b. cesarza Wilhelma zareczył się z młodszą córką pretendenta do tronu rosyjskiego w. ks. Cyryla, ks. Kirą.

Zostanie to oficjalnie ogłoszone po uzyskaniu zgody na małżeństwo głowy dynastii Hohenzollernów t. j. b. cesarza Wilhelma II, a więc w najbliższych dniach.

Ks. Ludwik Ferdynand jest uważany przez monarchistów niemieckich za kandydata na tron cesarski, ponieważ jego starszy brat, ks. Wilhelm na skutek morganatycznego małżeństwa z p. Salviati zrezygnował ze swych praw.

Ks. Ludwik urodził się 19 listopada 1907 roku. Jest on porucznikiem rezerwy lotnictwa. Przed kilku laty ks. Ludwik Ferdynand bawił w Ameryce, gdzie pracował w

zakładach Forda.

Podczas tej podróży książę zareczył się ze znaną artystką filmową Lili Damitą, lecz wobec sprzeciwu rodziny zerwał zaręczyny.

Ks. Kira urodziła się 26 kwietnia 1909 r. w Paryżu. Otrzymała staranne wychowanie. Księżniczka jest znaną sportsmenką.

Przez swą matkę księżna Kira jest bliską spokrewnioną z angielskim domem panującym i z królewską rodziną rumuńską.

DOKTOR

HENRYKOWSKI

Specjalista chorób wenerycznych skórnych i seksualnych

Traugutta 9, front. I p

Tel. 262-98

przyjmuje od 8—11 i od 6—9 w

w niedzielę i święta od 9—12.30 pp.

Dr. Ludwik Falk

Choroby skórne i weneryczne

Nawrot 7, tel. 128-07

przyjmuje od 10—12 i 5—7

KINO
EUROPA Luiza RAINER
w porwajającym filmie sensacyjno-miłosnym
ZYCIE ULICY
Ceny miejsc na wszystkie seanse — od **80 gr.**

Jak spędzili Boże Narodzenie kierownicy państw i rządów europejskich

KRÓL JERZY VI.

Wedle ceremoniału, wprowadzonego jeszcze przez króla Jerzego V, rodzina królewska święciła Boże Narodzenie w pałacu Sandringham. Rano z wieży zamkowej odbyło się nabożeństwo. Podobnie, jak jego ojciec, Jerzy VI bardzo lubi słuchać bożonarodzeniowej muzyki kościelnej.

O godz. 12 min. 30 rodzina królewska spożyła śniadanie. — 25-ty grudnia jest dniem urodzin dwóch członków rodziny

królewskiej — księżny Gloucester, która ukończyła 36 lat i małej księżniczki Aleksandry, córki księcia Kentu, która urodziła się przed rokiem.

O godz. 3-ej Jerzy VI przeszedł do swego gabinetu i wygłosił przez radio przemówienie do narodów swego imperium.

Wieczorem urządzony był tradycyjny bal dla urzędników dworskich i służby zamkowej. Na balu obecny był król z królową.

ORNDZIE KRÓLA PRZEZ RADIO.

Przemówienie króla Jerzego VI przez radio brzmiało, jak następuje:

— Mój ojciec zwykle na Boże Narodzenie zwracał się z przemówieniem do narodów swego imperium. Ja nie pretenduję do kontynuowania tej jego tradycji, jako że nie mam tych praw do waszej życzliwości, jakie on posiadał. Ale i ja i królowa jesteśmy wam niezwykle wdzięczni za waszą życzli-

wość i lojalny stosunek do nas w ciągu całego tego minionego, niezapomnianego roku.

Po święcie wędrują cienie nie przyjaźni i strachu. Ale odwróćmy się od nich do dobrych, pokojowych myśli, które niesie nam Boże Narodzenie. Gdziekolwiek byście byli, w domu, wśród rodziny, jak my, w szpitalu, na stanowisku służbowym, które nie zwalnia was nawet w święto, wszystkim wam ślemy nasze najlepsze życzenia bożonarodzeniowe. Życzymy wam błogosławieństwa boskiego, zdrowia i pomyślności.

EKS - KAIZER WILHELM.

Wieczera wigilijna minęła w Doorn w domu byłego cesarza niemieckiego w nastroju dosyć ponurym. Nie było żadnych gości, ponieważ księżna Hermiona, żona Wilhelma II, jest chora. Dla służby jednakże zapalono choinkę. Były cesarz i księżna Hermiona spożywali wieczór samotnie, a następnie rozdawali biednym odzienie, żywność i drzewo, porąbane osobście przez Wilhelma II.

HITLER.

1.300 weteranów partii narodowo-socjalistycznej witało wieczór wigilijny razem z Hitlerem z słynnej piwiarni monachijskiej, gdzie odbywały się pierwsze zebrania partyjne. — Hitler pozostawał w towarzystwie swej starej gwardii dość długo i z Monachium wyjechał do Berchtesgaden.

Pierwszy dzień świąt spędził w otoczeniu domowym. Żadnych przyjęć tego dnia nie było.

ROOSEVELT.

Wieczór wigilijny i pierwszy dzień świąt spędził Roosevelt w gronie rodzinnym. Do Białego Domu przyjechała matka prezydenta i jej liczni wnukowie. Wszyscy wywiesili swe pończochy na kominie w wielkiej jadalni i nazajutrz rano rzucili się tam w poszukiwaniu podarków. Zachwyty nie było granic. Podarków było więcej, niż się dzieci spodziewały. Roosevelt, jego żona i matka prezydenta dzień przed tym do późnego wieczora rozkładali przed kominem zabawki, słodycze i inne podarki.

W Białym Domu zapalono choinkę. Do prywatnych apartamentów prezydenta przeprowadzony jest skomplikowany system linii telefonicznych. — Wielu członków rodziny Roosevelta niema w Białym Domu. — Niektórzy znajdują się w rozjazdach, inni są chorzy. Dzięki systemowi połączeń telefonicznych wszyscy członkowie rodziny, gdziekolwiek się znajdowali, wzięli jednocześnie udział w rozmowie, która przeprowadzona została podczas śniadania w Białym Domu.

PREZYDENT LEBRUN.

Prezydent republiki francuskiej pozostał wierny tradycjom rodzinnym. Lebrun ma wielką rodzinę. Dzieci i wnuki przyjmowali w wieczór wigilijny w pałacu Elizejskim. Prezydent, przebrawszy się za św. Mikołaja, obchodził stół wokoło, pozostawiając przy każdym nakryciu podarek.

KSIAŻE WINDSORU.

Simon i Lloyd George witali wieczór wigilijny na Riwierze: książę Windsoru — w Cannes, Lloyd George — w Antibes, a Simon — w Monte Carlo. Angielski minister spraw wewnętrznych w pierwszy dzień świąt był gościem księcia i księżny Windsoru.

Berliński konferencier Ferdi Weis powędrował na parę tygodni do obozu koncentracyjnego.

Rzecz miała się tak: Weis użył zwrotu, że odtąd nie będzie się mówiło: „Kłamstwo ma krótką nogę”. (P. Goebbels, jak wiadomo, ma jedną nogę zniekształconą).

Donieśli i zamknęli...

Ten sam Ferdi Weis powiedział raz: „Dawniej było dobrze, a teraz jest lepiej”. Ale było lepiej, gdy było dobrze, niż gdy jest lepiej. I dlatego wolęlibyśmy, aby było dobrze zamiast lepiej.

Oczywiście, poszedł raport — i Weis stał się niepopularny we wpływowym kręgu.

W kularach nowego gmachu ligi narodów paru dyplomatów omawia sytuację powstałą po wystąpieniu Włoch z instytucji genewskiej. — Jeśli tak dalej pójdzie — wzdycha ktoś — wkrótce nie będziemy mieli nawet czwórki do brydża!

Rzecz dzieje się w gabinecie znanej jasnowidza.

— Przepowiadał pan na rok 1937 koniec kryzysu i jakoś nie z tego...

— Cierpliwości! Rok jeszcze się nie skończył!

Zastępca min. Edena w „Foreign Office” sir Robert Vansittart słynie ze swego roztargnienia. Kilka razy w roku gubi lub zapomina swój parasol. Znani i podwładni jego kładą to na karb artystycznego usposobienia ministra, który, jak wiadomo jest utalentowanym pisarzem.

Odpowiednikiem sir Vansittarta w Warszawie jest jeden z dyplomatów zagranicznych, członek poselstwa państwa północno-europejskiego. Ofiarą jego roztargnienia padają kalosze. Nie pomagają żadne środki zapobiegawcze, jak np. węzłki u chusteczek. Dyplomata jest fatalistą i poddaje się losowi bez protestu.

Skarży się jedynie swym znajomym, że ze zgubionych w ostatnich 2 latach kaloszy można by zaopatrzyć nowy sklep z tym artykułem „pierwszej potrzeby”.

Przedstawiciel Chin w Paryżu ambasador Wellington Koo, słynie z tego, że twarz jego jest nieruchołą maską. W Anglii nazywają to „poker face”, — twarz grającego w pokera.

W związku z tym ambasador Koo opowiedział swym znajomym następującą historię:

— Zapytano się jednego chińczyka — mówi ambasador — którego ojciec zginął na szubienicy, w jaki to sposób właściwie umarł jego rodziciel. „Było to tak — odpowiedział ten — stał na podium, które się nagle zapadło. Szyja przypadkowo zaplątała mu się w sznury, no i udusił się”.

Chińczyk opowiedział to bez zmrużenia oka.

Ojciec stracił głowę, ale syn „zachował twarz” — dodał ambasador Koo.

CASANOVA

W piątek 31 b m. **NOĆ SYLWESTROWA** Pożegnanie Starego Roku
Pożegnalny występ **ADI ROSNERA**
króla jazzu — z całym zespołem — przed wyjazdem z Polski.
Uprasza się o wcześniejsze zamawianie stolików.

Film-dokumentem dyplomatycznym Zdjęcie kinematograficzne ataku japończyków na kanonierkę amerykańską „Panay”

LONDYN, 28 grudnia.

Według nadszłych tuż wiadomości, Stany Zjednoczone przyjęły usprawiedliwienia japońskie w sprawie zatargu o kanonierkę „Panay”, jako „gest dyplomatyczny”. W nocy, potwierdzającej odbiór odpowiedzi, wyjaśniła się jednak, że rząd Stanów Zjednoczonych, nie akceptuje wersji japońskiej co do przebiegu wypadku, ale jest przekonany, że atak nie był omyłką ze strony lotników i obsługi karabinów maszynowych, lecz był atakiem zamierzonym i uświadomionym na statek amerykański.

Zdjęcia kinematograficzne, do konane przez operatora na pokładzie kanonierki „Panay” podczas ataku, przybyły wczoraj na wodnopłotowcu chińskim do S. Francisco. Wraz z tymi zdjęciami przybył operator oraz sześciu członków amerykańskiej tajnej policji w charakterze ochrony. Film został w porcie załadowany na samochód pancerny i przez transportowany do innego samolotu, który od razu wystartował w dalszą drogę do Waszyngtonu. Roosevelt, jako pierwszy, oglądać będzie ten film w Białym

Domu. Nie jest jeszcze pewne, czy rząd dopuści ten film do publicznego wyświetlenia, co jeszcze wzmogło by nastroje antyja-

pońskie wśród społeczeństwa, ale w Nowym Jorku leżą się jednak, że film ten będzie demonstrowany.

Nie lubią słuchać prawdy Moskwa oburzona na relacje wyborcze „Timesa”

Moskwa, 28 grudnia.

Moskiewska „Prawda” wyraża oburzenie z powodu opublikowanych w londyńskim dzienniku „Times” sprawozdań z wyborów sowieckich.

„Times”, wedle słów „Prawdy”, bardzo długo „rzucił oszczerstwa na władzę sowiecką”. Podczas wyborów zezwolono temu pismu na wysłanie do Moskwy własnego korespondenta. To znacznie zmieniło charakter publikowanych w „Timesie” informacji z ZSSR. — Korespondent „Timesa” posyłał do Londynu z Moskwy „zupełnie takie same relacje, jak i korespondenci innych gazet zagranicznych”.

Ale niezależnie od doniesień własnego korespondenta — „Times” wydrukował artykuł redakcyjny o odbywających się w Moskwie wyborach, nazywając wybory sowieckie „oszustwem, organizowanym celem nadania tytułu wybrańców narodu części wojskowych, biurokratów, robotników i stachanowców”.

Artykułem tym, zdaniem „Prawdy”, „gazeta angielska zdradza się całkowicie”. Władza sowiecka jednakże już zgóry oceniła te skryte zamiary „angielskich reakcjonistów” i korespondent „Timesa” otrzymał zezwolenie na pobyt w Moskwie jedynie na okres wyborów.

Puryszkiewicz całuje rabinę Nowe ekspozyty w antyreligijnym muzeum w Moskwie

„Wieczernia Moskwa” opisuje niektóre nowe „ekspozyty”, zdobyte dla „centralnego antyreligijnego muzeum”, mieszczącego się w byłym soborze moskiewskim.

Wśród tych ekspozycji znajduje się sztandar, pod którym irkucki baptyści usiłował wziąć udział w pierwszomajowej demonstracji rządowej. Baptyści zostali aresztowani, a sztandar ich został obecnie przesłany przez czekiśców do muzeum. Na sztandarze wyobrażony jest Chrystus wśród sowieckich emblematów — sierpa i młota.

Czekiści przesłali do muzeum również skonfiskowaną u pewnego religijnego obywatela „ikonę”, namalowaną przez niezanego malarza sowieckiego w roku 1923. Na ikonie widzimy św. Józefa, Matkę Boską i małego Jezusa, zajętych pracą

ciesielską. Ikona została uznana za kontrrewolucyjną, ponieważ mogłaby nałechtwać obywateli sowieckich myślą, że Święta Rodzina zajmowała się pracą proletariacką.

Czekiści przekazali również do muzeum rzadką fotografię, odnoszącą się do początków wojny światowej (sierpień 1914 r.). Członek dumy państwowej Puryszkiewicz, wzywając całą ludność imperium do patriotycznego zjednoczenia, wyrzekł się wówczas swego antysemityzmu i publicznie pocałował rabinę petersburską. Moment ten — „Puryszkiewicz całuje się z rabinem” — została uwieczniona na fotografii.

Zdaniem Jeżowa i Jarosławskiego „ekspozyty” te winny przekonać obywateli sowieckich o szkodliwości religii.

Wywczaszy zimowe spędźsz najwgodniej w ZAKOPANEM na kolonii MAKABI

Najbliższy turnus wyusza 1. I. 1938 r.

Zniżki kolejowe.

Informacje i zapisy „MAKABI”, Łódź, Al. Kościuszki 21, tel. 241-07.

Ostatnie nowości! — MATERIAŁY NA UBRANIA, PALTA męskie i damskie wyrobu fabryk **BIELSKICH** w WIELKIM WYBORZE poleca

B. J. MAROKO I S-owie Nowomiejska 8 Ceny fabryczne! HURT I DETAL!
w PODWÓRZU!

Zamiast felietonu

Dobry ton

Savoir Vivre stanowił w dawnych wiekach kardynalne dzieło, z którego treścią trzeba się była szczegółowo zapoznać i stosować w życiu, nie chcąc narazić się na zarzut grubianina. Na wszystkie okoliczności, ówczesne przepisy „dobrego tonu” miały ustalone formuły, do których należało się stosować.

ŻYCZENIA NOWOROCZNE.

W wieku 18-tym zalecano panom, składającym życzenia noworoczne płci pięknej, ubrać je w taką formę: „Składam serdeczne gratulacje na progu Nowego Roku, życząc stałej we wszystkim kontentacji, jak i miłego galanta, o ile ten nie zawitał jeszcze do serca pani”.

Panna na to tak odpowiedzieć była powinna: „Dziękuję unieźlenie za złożone życzenia, i wzajemnie życzę pomyślności i powodzenia we wszystkim. Nie wiem jeszcze nic o ukochanym, mam jednak nadzieję nieplonną być w tym roku jeszcze na Pańskim weselu”.

CZEGO NIE NALEŻY GŁASKAĆ.

W przepisach „dobrego tonu”, wydanych w XVIII wieku, znajdujemy taką radę: „Nie należy, siedząc przy stole, czy będąc w towarzystwie, zacierać rąk, gładzić brody, lub gaskać brzuch, czy innej części ciała, ukrytej pod ubraniem”.

CO ROBIĆ Z NOSEM.

W wieku XVI nos był jeszcze zagadnieniem towarzyskim. „Jak należy utrzymać w porządku nos i jego przynależności?” czytamy w tytule ciekawej na ten temat rozprawy, której autor taką daje radę: „Nie należy go trzymać w stanie zabrudzonej mysli! Czy grzeźnienie jest wycierać nos w suknie? Nie! Nos należy jąć w dwa palce i wyczyścić, albo też w przeznaczony ku temu fatalaszek”.

MATERIA MIEKKA.

Co czynić na ten, komu podano łyżkę, napełnioną miękką materią? — pyta wykwintniś XVI wieku — i taką daje odpowiedź: „Wziąć łyżkę, materię zjeść, następnie łyżkę wytrzeć w oburs i oddać”.

ZLE NAWYKI.

W wieku XIX uchodziło za rzecz zdrożną sypanie po obiedzie. Higienista ówczesny, który często doradzał swe uwagi do przepisów „dobrego tonu”, taką daje radę: „Pani domu, silna, ciesząca się zdrowiem, niech się wystrzega złego nawyku spania po obiedzie...”

Dlaczego tego już przepisy nie podają.

LUB NAWET...

„Kto ma krótko obcięte paznokcie dowodzi, że uprawia zawód lub para się rzemiosłem, albo nawet utrzymuje się z gry na skrzypcach” — dowodził esteta z XVIII wieku.

NIE JEST TO KONIECZNE.

Inny pogląd na estetykę i higienę miał wiek XVII, z którego dochował się taki przepis, zachowany ku rozbawieniu potomnych:

„Rano twarz i ręce świeżą wodą skropić lub obmyć, niewątpliwie pożyteczna to rzecz, aczkolwiek nie konieczna. Nie należy wkładać w to zbyt wiele starania”.

Zresztą niedaleko od tych poglądów odbiegł wiek XVIII, w którym uważano, że częste kąpienie dzieci jest szkodliwe.

„Wiele jest przy tym niepotrzebnych zachodów, który tylko szkodę mającą przyznosi” — pisał higienista ówczesny — i twierdząc, że „konieczna czystość ciała dziecięcego utrzymać można, nacierając je mokrą gąbką”.

Woda natomiast już w w. XVIII uważana była w wielu wypadkach jako lekarstwo. Jak donosi przepis na ukojenie bólu zębów, „Cierpieniu temu zapobiega się snadnie, nacierając wodą miejsce za uchem”.

Czy to pomogło? — wątpliwy.

Wyborcy w Rumunii

przechodzą przez szpaler żandarmerii, udając się do lokalu głosowania, zalepionego afiszami agitacyjnymi od dachu do chodnika.

Król schodzi w podziemia Obawa w Anglii przed wojną powietrzną

Architekt Allan Deal był pierwszym człowiekiem, który zaczął budować podziemne mieszkania dla bogatych Anglików, obawiających się nagłego wybuchu wojny. Pewnego razu zwrócił się do niego bankier londyński z propozycją, aby skreślił plan domu, wyposażonego w nowoczesny komfort, lecz zbudowanego pod ziemią.

Projekt, zrobiony przez architekta, podobał się bankierowi i pierwsza „podziemna willa” została zbudowana w Yorkshire. Kosztowała ona **30,000 funtów szterlingów (750 tys. złotych)**.

Od owego czasu Deal zbudował około dziesięciu podziemnych willi, różnych rozmiarów.

Najskromniejsza willa tego rodzaju kosztuje **2,000 funtów**. Ściany tych willi są żelazno-

betonowe i grubość ich równa się 3 do 4 stóp. Dzięki specjalnej kombinacji zwierciadeł, do wnętrza domów wpada odbicie światła słonecznego

(choć naogół trzeba w nich palić światło elektryczne). W każdym pokoju znajduje się peryskop, dzięki któremu mieszkańcy mogą oglądać powierzchnię ziemi. Hość pokoiów zależy od bogactwa właściciela; w willi bankiera londyńskiego jest 20 pokoiów. Oczywiście każda willa podziemna posiada przynajmniej jeden pokój kąpielowy. Deal, na życzenie klienta, urządza przed oknami willi sztuczne krajobrazy.

Okno wychodzi na dolinę, las pole i t. d. Wszystko to są dekoracje, oświetlone jaskrawym światłem, sprawiające całkowicie wrażenie rzeczywistości. Ar-

chitekt uważa, że dłuższy pobyt w podziemnych mieszkaniach rozwija w ludziach melancholię.

Powietrze do tych willi sprowadza się zzewnątrz, za pomocą specjalnych rur, lecz na wszelki wypadek zainstalowane są również zbiorniki z tlenem.

Ostatnio postanowiono również przerobić podziemia zamku Windsor na ewentualne mieszkanie dla pary królewskiej i całego dworu.

Głębokie piwnice, o metrowej grubości murach, na wypadek niebezpieczeństwa, pomieszczą cały dom królewski. Do podziemi prowadzi będą schody, zabezpieczone przed ewentualnym gazem trującym, dzięki którym kontakt ze światem zewnętrznym będzie mógł być utrzymany bez trudności.

„La grande illusion” — wielkie złudzenie..

Żyjemy w dobie antagonizmów, w atmosferze nienawiści i walki o byt, bez skrupułów, bez ideałów...

Rzeczywistość jest bolesna i okrutna, nie więc dziwnego, że szukamy jakichś złudzeń, szukamy iluzji czegoś lepszego, i wierzymy, że jednak ponad wszelkimi sprzecznościami interesów ludzkich, jest jakaś niewidzialna siła, która potrafi wstrząsnąć sumieniem ludzkim i odrodzić wiarę w miłość człowieka.

I dlatego film, który potrafił ukazać na ekranie, w przepięknej formie, w porywającym ujęciu, ten tak doniosły i aktualny dziś problem — musiał wzbudzić zaciekawienie całego kulturalnego świata, musiał wstrząsnąć jego opinie.

Tym arcydziełem, chwytającym wprost za gardło, wżerającym się w serce, krew i mózg — jest najpiękniejsze i najpotężniejsze dzieło filmowe, jakie człowiek mógł stworzyć „La grande illusion”, które na ekranach polskich ukaże się p. t. „Towarzysze broni”.

Film ten, zrealizowany przez najwybitniejszego reżysera francuskiego, Jeana Renoira, zdobył w całej Europie szereg najwyższych odznaczeń, entuzjazm i zachwyt dla wielkiej idei, jaką głosi.

Bohaterami filmu są byli oficerowie czterech wrogich armii: francuskiej, angielskiej, niemieckiej i rosyjskiej. Dzielił ich granice, linie okopów i zasieki... Połączyła ich przelana krew, piekło obozu jeńców wojennych...

Siłę sugestii i ekspresji filmu potęguje jeszcze bardziej fakt, że każdy bohater filmu mówi swym ojczystym językiem. Dialogi toczą się w czterech językach, co jest swego rodzaju rewelacyjną nowością: w angielskim, niemieckim, francuskim i rosyjskim.

Realizator filmu „La grande illusion” (Towarzysze broni) Jean Renoir należy dziś do najwybitniejszych reżyserów europejskich. Jest on stuprocentowym realistą. Realizm filmu „Towarzysze broni” potwierdza to w zupełności. Inna rzecz, że tym razem Renoir musiał zrezy-

gnować z bezpośredniości i opracowując temat do filmu „La grande illusion” (Towarzysze broni) korzystał z pewnych przesłożeń.

Przenosił te są jednak proste i łatwe do zrozumienia. I właśnie dlatego ludzie tak głośno zachwycają się jego filmem. Widzą w nim to, co Jean Renoir chciał pokazać. Widzą w nim wielką prawdę i odczuwają to wielkie złudzenie, w jakim żyjemy...

Wspaniały efekt artystyczny „La grande illusion” zawdzięcza nie tylko rewelacyjnemu tematowi, wzniosłej idei, pięknej treści i mistrzowskiej reżyserii, lecz również niebywalej grze aktorów. Jean Gabin, Eryk von Stroheim, Dita Parlo, to wszystko nazwiska dobrze znane i uznane od wielu lat, prawdziwie wielkie talenty aktorskie.

Cały świat mówi o „Towarzysze broni”. Cały świat o nich pisze i entuzjazmuje się. Cały świat widzi bowiem taki film po raz pierwszy.

Strajk głodowy studentów rumuńskich

Studenci wydziałów przyrodniczych uniwersytetu w Jassach urządzili strajk dlatego, że rząd odmówił przemianowania tej uczelni na politechnikę. Studenci zamknęli się w audytorium, przy czym niektórzy z nich rozpoczęli głodówkę.

Akademicy wspierani są przez związek rumuńskich inżynierów.

Kraj, gdzie nie ma bezrobocia

W księstwie Luksemburgu zarejestrowano w miesiącu bieżącym tylko jednego bezrobotnego, który pobiera zasiłek, wówczas gdy w grudniu ubiegłego roku liczone w obrębie księstwa 34 bezrobotnych.

Szczęśliwy kraj.

CAPITOL

Dziś i dni następnych!

Po wspaniałym sukcesie filmu „ZNACHOR” drugie z kolei arcydzieło z cyklu „Najpiękniejsze filmy świata”

Gdy kwitną bzy

Symfonia miłości, śpiewy i równych melodii.

W rol. gł.: Najpiękniejsza Kochanków

Jeanette Mac Donald, Nelson Eddy

Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr. Passe-partouts i bilety ulgowe w święta nieważne.

Niemcy w Ameryce potępiją hitleryzm

NOWY JORK. — Na publicznym zgromadzeniu z udziałem 4,000 Niemców, odbytym z okazji obchodu tradycyjnego „dnia niemieckiego” w Stanach Zjednoczonych, mówcy ostro potępiili reżym narodowo-socjalistyczny w Niemczech. Wywody Niemców, wśród których znaleźli się Wilhelm Salmann (b. minister spraw wewnętrznych Rzeszy), dr. F. Bonn i in. publiczność przyjęła z dużym aplauzem. Narodowi socjaliści, którzy usiłowali rozdawać przed gmachem zebrania ulotki, zostali przepędzeni przez policję.

Najstarszy dziennik wychodził w ciągu 222 lat

W historii dziennikarstwa walczyły o palmę pierwszeństwa Anglia i Francja. Anglicy twierdzili, że pierwszym dziennikiem w Europie był założony w 1588 roku „The English Mercury”, francuzi zaś powoływali się na słynną „Gazette”, założoną przez Teofrasta Renaudot w 1631 roku.

Tymczasem — nie mają racji ani jedni, ani drudzy, gdyż jak się okazuje, już w 1605 r. drukarz, A. Verheven w Antwerpii otrzymał od arcyksięcia Alberta przywilej na wydawanie pisma codziennego p. n. „Nieuwe Tidningen”. Dziennik ten, formatu 13 i pół cm. na 17 i pół cm., liczył od 8 do 16 stron i wydawany był w dwóch językach: francuskim i flamandzkim. Wydawnictwo napotykało na różne przeszkody, ale przetrwało szczęśliwie do 1837 roku, t. j. przeżyło 222 lata.

Wiadomości bieżące

Życzenia Noworoczne przyjmować będzie pan wojewoda

Pan wojewoda łódzki Aleksander Hauke - Nowak przyjmować będzie życzenia noworoczne dla p. Prezydenta Rzplitej i rządu w urzędzie wojewódzkim łódzkim w dniu 1. stycznia 1938 r. w godzinach 12 — 13.30.

DYZURY APTEK. — Nocą dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowskiej - Dancerowej, Zgierska 63, W. Groszkowskiego, 11 Łąstopada 15, T. Karłina, Piłsudskiego 54, R. Rembielińskiego, Andrzejka 28, J. Chądzyńskiej, Piotrkowska 165, E. Millera, Piotrkowska 46, G. Antoniewicza, Pabianicka 56, J. Unieszowskiego, Dąbrowska 24-a.

SPISY POBOROWYCH 20-LETNICH. — Wydział wojskowy zarządu miejskiego podaje do wiadomości, że poczynając od dnia 2-go stycznia 1938 roku zostaną wyłączone na okres 2 tygodni w biurze wydziału (ul. Piotrkowska nr. 165) spisy poborowych 20-letnich, które mogą zainteresowani przeglądać w godzinach urzędowych.

NOWE PRZEDSIĘBIORSTWA. — Wydział przemysłowy na odbytej rozprawie komisyjnej zatwierdził 7 projektów urządzeń zakładów przemysłowych, w tym 2 — na tkalnie mechaniczne, 1 — na nawijalnici, 1 — na pończoszarnię, 1 — na wytwórní utensylii elektrycznych, 1 — na wytwórní wyrobów cukierniczych i czekolady i 1 — na skład artykułów żelaznych.

STAN ZATRUDNIENIA SEZONOWCÓW. — Wczoraj na miejskich robotach sezonowych pracowało jeszcze ogółem 660 robotników, w tym 247 na odcinkach kanalizacyjnych - wyciągawczych, a 245 na robotach drogowych i budowlanych, prowadzonych przez wydział techniczny magistratu.

Urzędy i sklepy w nowy Rok

W związku z przypadającym w sobotę świętem Nowego Roku, oraz następującą niedzielą, w urzędach państwowych, skarbowych, sądach oraz urzędach i instytucjach samorządowych urzędowanie w piątek 31 b. m. odbywa się normalnie do godz. 15-ej.

W UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ

natomiast urzędowanie w biurach odbywa się jedynie do godziny 12-ej, lekarze domowi urzędują do godziny 13-ej z tym, że muszą być talatwione wszystkie wizyty do obłożnie chorych, zgłoszone w tym dniu. Apteki ubezpieczalni społecznej przyjmują recepty do wykonania do godziny 17-ej, po czym prze prowadzają remanenty, a dalsze ewentualne recepty kierowane będą do wykonania do aptek prywatnych.

POCZTA

w piątek 31 b. m. czynna jest normalnie, w sobotę (Nowy Rok) urzędowanie jest całkowicie zawieszono, w niedzielę odbywa się urzędowanie od godziny 9-ej do 11-ej oraz jednorazowe doręczanie poczty.

SKLEPY

i zakłady handlowe w piątek 31 b. m. otwarte będą do godziny 21 ze względu na następujące dwa dni świąteczne, by dać możliwość ludności miasta zaopatrzenia się w potrzebne artykuły.

Wielki program świąteczny!
CZECHOSŁOWACJA
Najpiękniejsze perły na świat cały znanych uzdrowisk czeskich, jak: Píszchany, Trenčyńskie Cieplice, Samceks i inne można podziwiać w
FOTOPLASTIKONIE
MONIUSZKI 2.
Biletów 25 gr. dla ml. szkolnej 15 gr.

Losowanie obligacji m. Łodzi

odbędzie się w dniu 31 grudnia w magistracie
Miasto wykupi 54-tą część pożyczek obligacyjnych, zaciągniętych w latach 1915—1920

W piątek, dn. 31 grudnia r.b. odbędzie się w sali konferencyjnej magistratu pierwsze losowanie miejskich obligacji złotych.

Losowanie to odbędzie się przy udziale notariusza p. Okszy - Strzeleckiego, zgodnie z warunkami, na jakich wypuszczone zostały złotowe pożyczki konwersyjne, stanowiące pokrycie 6-procentowych pożyczek obligacyjnych, wypuszczonych w latach 1916 — 1922, oraz 5-procentowych obligacji miejskich z lat 1915 — 1916.

Wylosowanych będzie 37 sztuk obligacji 6-procentowych po 1,000 zł., 93 sztuk po 500 zł., 111 sztuk po 200 zł., 111 sztuk po 100 zł., oraz 129 po 50 zł. Ogółem więc wylosowanych

będzie 481 obligacji na ogólną sumę 123,250 złotych.

Poza tym wylosowanych będzie 6 sztuk obligacji 5-procentowych po 500 zł., 9 sztuk po 200 zł., 24 po 100 zł. i 25 po 50 zł. Ogółem wylosowanych będzie 64 obligacji 5-proc. a ogólną sumę 8,450 zł. W ten sposób

zarząd miejski po Nowym Roku wykupi 54-tą część wszystkich obligacji, wypuszczonych w okresie okupacji niemieckiej i pierwszych lat niepodległości państwowej.

Wypłata należności za obligacje rozpocznie się 5 stycznia 1938 roku.

Z powodu przedwczesnego zgonu naszego kolegi

b. p. BORYSA IDSONA

wyrażamy pozostałej Rodzinie nasze szczere współczucie

Pracownicy Biura Sprzedaży
„WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURY”, Sp. Akc.

Na weekend w Góry Św.-Krzyskie

mogą wyjeżdżać łodzianie, zaopatrzeni w „wycieczkowe bilety narciarskie”

Donosiliśmy już o wprowadzeniu w życie zniżek kolejowych dla narciarzy. Obecnie uzupełnimy nasze wiadomości kilkoma ciekawymi szczegółami.

W okresie od 1 grudnia do 15 maja każdy narciarz zrzeszony w Polskim Związku Narciarskim ma prawo wykupić w jednej ze stacji kolejowych t. zw. „książeczkę narciarską”, posiadającą 32 rubryki, na podstawie której z dowolnej stacji na obszarze Rzeczypospolitej, otrzymuje 50% zniżki do dowolnej stacji na Podkarpaciu i w Karpatach.

Stacji tych jest 101, a leżą one na następujących odcinkach kolejowych:

Wapienica — Wisła — Głębiec
Biała — Lipnik — Zwardoń, Hucisko — Jelesnia, Sucha — Zakopane, Chabówka — Łososina W., Ryto — Muszyna — Krynica, Komańcza — Łupków, Rozłucze — Sianki, Skole — Ławoczne, Wygoda — Dolina, Dolina — Brosznów, Nadwórna — Wroclenka.

Powrót z jednej z tych stacji następuje również za opłatą ulgową. Zniżka stosowana jest w klasie 2-jej i 3-jej pociągów osobowych i pociągów, o ile odległość przekracza 30 klm.

Zniżka ta jest niezwykle dogodna, nie kępuje bowiem turysty ani eo do punktu wyjazdowego, ani powrotnego.

Jedynym ograniczeniem jest warunek, że pierwsza podróż musi nastąpić z jednej ze stacji sprzedających „książeczki narciarskie”. Warunek ten jest zrozumiały, podobnie jak i konieczność ograniczenia ilości stacji sprzedających książeczki.

Na podstawie tej samej książeczki mogą poza tym narciarze korzystać jeszcze ze zniżki drugiego typu, a mianowicie z biletów powrotnych, t. zw. „wycieczkowych biletów narciarskich”. Z całego szeregu większych miast względnie skupień przemysłowych, można na zasadzie „książeczki narciarskiej” nabywać już od piątku w południe, względnie w dniu poprzedzającym dni przedświąteczne, ulgowe bilety powrotne do stacji położonych stosunkowo bliżej, niż miejscowości karpackie, a posiadających lokalne znaczenie narciarskie.

Takich rejonów narciarskich jest kilkanaście, a bilet powrot

ny pozwoli na odbywanie krótkich weekendów tym wszystkim, którzy ze względu na czas, koszt lub zmęczenie nie mogą wyjeżdżać w Karpaty. Takie bilety powrotne, przy których zniżka wynosi 50 proc. lub około 50 proc. (tam gdzie ceny są zryczałtowane do kilku stacji, położonych obok siebie) dostępne są np. z Łodzi w Góry Świętokrzyskie, z Warszawy: do Augustowa, Kunowa, Nałęczowa, Puław oraz stacji na odcinku Żagnańsk — Kielce.

Wydanie biletu zniżkowego

R/k czekowy wygodny i korzystny

w Banku Kupiecko-Kredytowym
w Łodzi, Piotrkowska 29.

Przed Nowym Rokiem

wydane zostanie orzeczenie w sprawie zatargu dozorców z właścicielami domów

Konflikt dozorców domowych z właścicielami nieruchomości, jak się dowiadujemy, rozstrzygnięty zostanie jeszcze w bieżącym tygodniu. Mianowicie na dzień 30 grudnia r. b. zbierze się w okręgowym inspektoracie pracy komisja rozjemcza z inspektorem, inż. Szumskim na czele. W skład komisji wejdą poza tym jako rzecznik ministerstwa sprawiedliwości w sądzie Kasiński, ja-

ko przejazd jednorazowy (w Karpaty) czy powrotny, zostaje odnotowane w jednej z 32 rubryk książeczki, która po wyczerpaniu tych rubryk, traci swą wartość.

Cena książeczki narciarskiej, wynosi 10 złotych z czego 2 zł. przypada Lidze popierania turystyki, która wydaje książeczki. Ponieważ koszt ten trzeba doliczyć do kwot, wydanych na bilet, jasnym jest, że im więcej się jeździ, tym taniej wypada każdy przejazd.

Pożar w szarparni

Od iskry na maszynie zapaliła się bawełna

Wczoraj o godz. 1.30 p. p. centrala straży ogniowej zaalarmowana została do pożaru, jaki wybuchł na posesji fabrycznej przy ul. Pomorskiej 115.

Niewłocznie na miejsce wyruszyły trzy plutony, które przy stały do akcji ratunkowej.

Jak się okazało, ogień wybuchł w szarparni firmy Powódowski i Borówka, mieszczącej się w murowanej oficynie na parterze wspomnianej posesji.

W czasie pracy, kiedy na sali fabrycznej znajdowało się kilku robotników, na jednym z szarpaczów ukazała się iskra. Zanim robotnik obsługujący maszynę zdołał się zorientować, zapaliła się nagromadzona na szarpaczu bawełna.

Na sali powstała panika, robotnicy rzucili się do ucieczki. W chwili gdy straż przybyła na miejsce, parterowy budynek stał w ogniu. Z okien buchał gęsty dym, istniało niebezpieczeństwo przetrzenia się ognia na inne fabryki na tej posesji.

Straż zabezpieczyła najpierw sąsiednie objekty, a następnie przystąpiła do gaszenia pożaru. Po godzinnej wyłożonej akcji, ogień został zlokalizowany i ugaszony.

Pastwą płomieni padło urządzenie szarparni oraz dość znaczna ilość towaru na maszynach.

Straty nie zostały dotąd obliczone, ale są dość znaczne.

Wesoły Sylwester

Już 42 zabawy zostały zgłoszone

Tegoroczny Sylwester zapowiada się b. wesoło, sądząc z liczby zgłoszonych już imprez rozrywkowych.

Do dnia wczorajszego zgłoszono już w Łodzi 42 większe zabawy publiczne oraz 38 mniejszych.

Niezależnie od tego teatry organizują jak co roku tak zw. „Wesołki Noworoczne”, które nie wchodzi w skład ogólny, narówni z imprezami organizowanymi przez niektóre zakłady gastronomiczne wyłącznie dla własnych gości.

Krew do transfuzji mogą dawać tylko pełnoletni

Polski Czerwony Krzyż w Łodzi informuje, że wśród osób zgłaszających chęć ofiarowania swej krwi dla celów leczniczych, przy transfuzjach w szpitalach znajduje się bardzo wiele niepełnoletnich.

W myśl nowego rozporządzenia ministerstwa opieki społecznej o zawodowym dostarczaniu krwi dla celów leczniczych, krwiodawcami mogą być wyłącznie osoby pełnoletnie.

CASINO

Pocz. 4. 6. 3. 10

ROBERT TAYLOR
i **ELEANOR POWELL**

w najweselejszej komedii muzycznej p. t.

ZACZEŁO SIĘ
W POCIĄGU

Ceny zniżone 1⁰⁹
na wszystkie seanse — od 1 zł.

Ekspozytura inspekcji pracy w Zgierz i Pabianicach

Na ostatniej konferencji kwartalnej związków zawodowych z inspektorem pracy III okręgu, wysunięty został postulat uruchomienia obwodowych inspektorów pracy w poważniejszych ośrodkach przemysłu prowincjonalnego. Chodziło o intensywniejszą kontrolę przedsiębiorstw.

Związkom obiecano, że inspektoraty w Zgierz i Pabianicach otwarte zostaną od 1 kwietnia 1938 r. Narazie dla przeprowadzenia przygotowań, uruchomione będą po Nowym Roku w tych miastach ekspozytury, w których interesanci będą przyjmowani kilka razy tygodniowo.

OBÓZ NARCIARSKI Ż. T. K. W ZAKOPANEM.

Sekretariat Ż. T. K. przyjmuje w dalszym ciągu zapisy na obóz narciarski w Zakopanem. Obóz mieści się w centrum miasta. Uczestnicy korzystają z bezpłatnego kursu narciarskiego pod kierownictwem wykwalifikowanych instruktorów P. Z. N. Codziennie odbywają się wycieczki narciarskie i turystyczne do najpiękniejszych okolic Zakopanego. Na obozie nauka jazdy na nartach dla początkujących, a dla zaawansowanych specjalne kursy przygotowujące do zawodów o odcznakę narciarską i górską P. Z. N.

Wyjeżdżający na obóz Ż. T. K. korzystają z indywidualnych 50 pr. zniżek kolejowych w obie strony, przyczym wyjeżdżać można indywidualnie i grupowo codziennie. Dla nie posiadających własnego sprzętu narciarskiego uruchomiono na miejscu specjalnie wypożyczalnie nart za minimalną opłatą.

Zapisy i informację udziela sekretariat T-wa codziennie w godzinach od 7 — 10 wiecz.

Pomnik żydom-Łodzianom poległym w walce o niepodległość

Zarząd zw. żyd. inw. woj. m. Łodzi i woj. łódzki postanowił uwiecznić pamięć żydów, poległych w walce o niepodległość Rzplitej, przez postawienie pomnika w Łodzi.

W celu opracowania odnośnego planu i przystąpienia do realizacji przyjętej uchwały uchwalono powołać komitet organizacyjny przy związku.

Zarząd zwraca się do wszystkich organizacji i działaczy społecznych z apelem o poparcie powyższej akcji.

Kto otrzymuje rentę, gdy pracownik siedzi w więzieniu?

Osoba, uprawniona do renty robotniczej, w wypadku gdy ulegnie karze utraty wolności, trwającej dłużej, niż miesiąc, traci prawo do pobierania renty przez czas odbywania kary. Trzy czwarte tej renty przekazywane jest natomiast osobom, mającym prawo do alimentacji ze strony osoby pozbawionej wolności.

GRAND-KINO
Pocz. o godz. 4-ej

Wspaniały film erotyczny o wielkiej miłości królowej szantanów Petersburga!

**Przedwzrost
klamstwo
Niny Petrowny**

Reżyseria: W. Turzański

Role główne:
**Isa Miranda
Fernand Gravet**

Za pikietowanie sklepów skazani zostali trzej członkowie Str. Narodowego

Przed sądem starościńskim stanęli wczoraj członkowie Stronnictwa Narodowego w Kole, oskarżeni o prowadzenie akcji bojkotowej sklepów żydowskich, pikietowanie i zakłócenie spokoju publicznego tuż przed świętami Bożego Narodzenia.

Ignacy Plutowski, przewodniczący koła Str. Narodowego w Kole i członkowie tego koła: Zygmunt Różański, Karol Nowacki, Stanisław Adamczyk i Józef Smólski rozdawali na targowisku w Kole i na ulicach nielegalne ulotki wzywające do bojkotu towarów żydowskich, pikietowali sklepy, nie dopuszczając kupujących, a ponadto ostatni dwaj usiłowali zawiesić na rynku duży transparent, nawołujący do bicia żydów.

Sąd starościński skazał Plutowskiego, Różańskiego i Nowackiego po 7 dni aresztu każdego, sprawę zaś Adamczyka i Smólskiego wyłączone i będą oni odpowiadać za usiłowanie zawieszenia transparentu i zakłócenie spokoju publicznego oddzielnie.

Jak wygląda bojkot w zetknięciu z praktycznym życiem

W tych dniach odbyła się w Zakopanem rozprawa sądowa między dwoma kupcami. A. S. z Krakowa uzyskał zamówienie na towar u kupca chrześcijańskiego K. w Zakopanem. W kilka dni później kupiec K. cofnął zamówienie, uzasadniając to tym, że kupiec - żyd p. A. S. wprosił go w błąd twierząc, że jest kupcem chrześcijańskim oraz w nielegalny sposób wyłudził od niego zamówienie. Niezależnie od anulowania zamówienia p. K. wytoczył p. A. S. skargę o wyłudzenie zamówienia i podszywanie się pod firmę chrześcijańską. Doszło do rozprawy sądowej, w toku której wyszło na jaw, że inicjatorem tego oskarżenia był pewien hurtownik chrześcijański, który w ten sposób za jednym zamachem chciał ubić kupca żydowskiego p. A. S., a równocześnie uzyskać cenne zamówienie. Zarówno ów hurtownik chrześcijański jak i p. K. twier-

Teatr, muzyka i radio

TEATR POLSKI
Aleksander Węgierko wystąpi w przebojowej „Tessie” już tylko dziś, w czwartek, o godz. 30.30, w piątek o g. 20-ej.

TEATR KAMERALNY
Dziś w środę i w czwartek o godz. 20.30 a w piątek o godz. 20-ej wybrana komedia Zapolskiej „Kobieta bez skazy”.

TEATR POPULARNY
Jak z góry można było przewidzieć brawurowa komedia muzyczna „Rozkoszna dziewczyna” cieszy się w Teatrze Popularnym zasłużonym powodzeniem.

Wyborne widowisko to, dane będzie dziś i jutro o godz. 20.15. W piątek zaś o godz. 20-ej „Jutro pogoda”.

„WIZO”
Dziś, w środę, d. 29 b. m. o godz. 21-ej w lokalu własnym (Piotrkowska 86) odbędzie się wieczór literacko-artystyczny p. M. Bursztyna.

Wstęp wolny dla członków i wprawa gości.
W piątek, d. 31 b. m. o g. 17-ej zebranie towarzyskie członków.

CLAUDIO ARRAU W FILHARMONII
W przyszłą środę wystąpi w filharmonii z jedynym recitalem, pianista światowej sławy Claudio Arrau. Na program koncertu złożą się utwory Mozarta, Beethovena, Schumanna, Ravela, Debussy'ego i in.

ZESPÓŁ S. NATANA
Dziś i codziennie o godz. 21-ej w filharmonii występy zespołu S. Natana w komedii muzycznej Kalmanowicza p. t. „In Leben tritt al”.

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY
6.20 Gimnastyka i muzyka z płyt
12.03 Audycja południowa
14.00 Muzyka operetkowa (płyty)
15.00 Bolesław Prus: „Lalka”.
15.10 Gra zespół Stefana Rachonia, (płyty)
15.30 Wiadomości gospodarcze
15.45 „Chwilka pytań” — audycja dla dzieci starszych
16.00 Skrzynka językowa
16.15 Radujcie się narody (Kolęda egzotyczna) — audycja
17.00 „Kowalscy się odnaleźli” — powieść mówiona
17.15 Recital wiolonczelowy Lifana

17.50 „Podanie” — pogadanka prawnicza
18.15 Piosenki francuskie (płyty)
18.40 Pogadanka społeczna pod tyt. „Ktoś czuwa”.

19.00 „Autorski” — humorystyczna Sienkiewicz
19.20 Recital śpiewaczy Maryli von Volley
19.35 „Cieszkowski” — odczyt
19.50 Pogadanka aktualna
20.00 Koncert w wykonaniu chóru „Harfa” (Kolędy i pastorałki)
20.30 Felieton p. t. „Naprzód czy wstecz”
21.00 Koncert szopenowski w wyk. Zygmunta Dygata
21.45 „Piękno mowy polskiej” — kwadrans poezji.
22.00 Koncert rozrywkowy
23.00 Muzyka taneczna (płyty)

AUDYCJE ZAGRANICZNE
WALES (373)
19.00 Symfonia E-moll „Z Nowego Świata” Dworzaka
WIENIEN (507)
19.25 Symfonia H-moll Borodina, Wesoła uvertura Weingartnera i Symfonia C-dur Szuberta
PRAGA (470)
19.30 „Nock” — opera Vomacki
STRASSBURG (349)
21.30 Suita D-dur Bacha, Koncert na

flet Mozarta, Sceny baletowe Glucka, Uwertura „Wanda” Dworzaka, Koncert na flet, skrzypce i orkiestrę — Martinu

BUKARESZT (365)
20.15 Kwartet smyczkowy Es-dur — Beethovena

MEDIOLAN (358)
21.00 Uwertura „Coriolan” Beethovena, Symfonia C-moll Brahmsa, Concerto grosso Vivaldiego, „Noc Platona” de Sabaty i „Don Juan” — R. Straussa

DWA RECITALE
Dziś program przyniesie dwa koncerty solistów o ciekawych i wartościowych programach. Pierwszy z nich o g. 19.20 zapozna radiosłuchaczy z mało u nas znanymi pieśniami niemieckiego kompozytora ostatniej doby Maxa Schillinga, kontynuującego niemiecką linię późnego, muzycznego romantyzmu. Ponadto w programie figurują pieśni brazylijskie. Utwory te wykona śpiewaczka brazylijska Maryla de Volley.

Drugi koncert solowy tego dnia, zasługujący na uwagę — to koncert szopenowski o godz. 21.00. Wykonawcą jego będzie pianista Zygmunt Dygat, który obecnie przyjechał do kraju po dłuższym tournée po Anglii i Francji.

Samobójstwo bezrobotnej która przybyła ze wsi po pracę

Wczoraj w godzinach rannych przechodnie na ul. Gdańskiej znaleźli w bramie jednego z domów jakąś starszą niewiastę, dającą słabe oznaki życia.

Nieżwłocznie zaalarmowano pogotowie. Lekarz zbadał kobietę i stwierdził zatrucie jodyną.

W trakcie dochodzenia ustalono, że denatką jest 63-letnia

Anna Jabłońska bez stałego miejsca zamieszkania, ostatnio pracująca na wsi, skąd przybyła do Łodzi w poszukiwaniu zajęcia.

Jabłońska waleesała się długo po ulicach, aż wreszcie targnęła się z rozpacz na życie, wypijając znaczną dawkę jodyny.

Denatkę skierowano do szpitala w stanie ciężkim.

15 proc. podwyżki płac domagają się robotnicy przemysłu pończoszniczego

Wczoraj donosiliśmy o uchwale związku klasowego robotników przemysłu pończoszniczego w sprawie wypowiedzenia umowy zbiorowej z dn. 31 grudnia r. b. Dotyczy to robotników, pracujących na ma-

szynach okrągłych.

Obecnie dowiadujemy się, że walne zebranie pończoszników postanowiło wysunąć żądanie podwyższenia płac o 15 proc.

Sprawa wypowiedzenia umowy w przemyśle kottonowym również jest już przesądzona. Formalna uchwała w tym przedmiocie zapadnie dzisiaj na zebraniu delegatów.

Z. T. K.
(Piotrkowska 101, tel. 121-53).
6-dniowa wycieczka do Zwardonia. — Staraniem sekcji wycieczkowej i narciarskiej odbędzie się w dniach od dnia 31 b. m. do 6 stycznia włącznie 6-dniowa wycieczka turystyczno - narciarska do Zwardonia. Uczestnicy będą mieli okazję korzystać z przepięknych terenów narciarskich w Beskidach Zachodnich. Program wycieczki przewiduje szereg przepięknych wycieczek turystyczno - narciarskich. Ze względu na to, że na okres ten przypada kilka dni świątecznych należy się spodziewać, że wycieczka cieszyć się będzie dużą frekwencją. Dzięki uzyskanym 50 proc. zniżkom kolejowym, opłata za udział w wycieczce (przejazdy, pełne utrzymanie i kurs narciarski) wynosi zaledwie zł. 45.50 dla członków T-wa.

Zapisy w sekretariacie.
Wieczór Sylwestrowy. — W piątek 31 b. m. członkowie Z. T. K. spotykają się w lokalu T-wa na wieczór Sylwestrowy. Komisja przygotowała szereg atrakcji kulturalno - artystycznych. Początek o godz. 22.

1 i 2 stycznia o godz. 18-ej odbędą się herbatki towarzyskie dla członków i wprowadzonych gości.
3-dniowa wycieczka do Włodzimierzowa. Wobec nadzwyczajnego powodzenia, jakim się cieszyła wycieczka do Włodzimierzowa w ubiegłe dni świąteczne, sekcja turystyczna urządza również w bieżącym tygodniu wycieczkę do Włodzimierzowa na nadchodzące 2 dni świąt, a mianowicie: Wycieczka wyjedzie z Łodzi w piątek, 31 b. m. o godz. 17-ej i pozostanie we Włodzimierzowie do niedzieli 2 stycznia do wieczora. Opłata wynosi zł. 16.50 i obejmuje przejazdy i pełne utrzymanie. Informacje w sekretariacie.

Nocny dentysta praktykuje w Pradze i cieszy się wielkim powodzeniem

Wówczas gdy wszyscy jego koledzy po fachu pracują w dzień, on przyjmuje pacjentów i pracuje tylko w nocy. Oryginałem tym jest jeden z dentystów w Pradze czeskiej, który rozpoczyna przyjęcia w swym gabinecie dopiero o godz. 7 wieczorem i kończy je o 7-ej rano.

Dziwny ten pomysł ma jednak jak się okazuje, rzeczywistość pod stawę, gdyż w poczekalni nocnego dentysty jest zawsze pełno, tak, iż musiał on po pewnym czasie zaangażować jeszcze do pomocy dwóch asystentów. Jak i dlaczego tak się dzieje w Pradze, gdzie życie nocne nie jest bardzo rozwinięte, czemu pacjenci przekładają godziny nocne nad dzienne, nie łatwo odgadnąć — fakt jednakże jest faktem. Uzasadnienie faktyczne jest jedno: zęby bolą najdotkliwiej w nocy i w tych godzinach ból zęba najbardziej doskwiera, a żadnemu dentyście nie przyjdzie do głowy przyjmować u tej porze pacjentów.

Żywoć człowieka pocziwego

W jednym z pism angielskich ukazały się interesujące dane statystyczne, wskazujące na co używa życie człowieka przeciętny, który dożył 80 lat. Człowiek, który przeżył 80 lat, a więc 29.220 dni, 701.280 godzin, 42.076.800 minut, 2.524.608.000 sekund, przespał w ciągu swego życia nie mniej niż 26 lat, przepracował 21 lat, nudził się... 6 lat, spędził na jedzeniu 5 lat, czekał również 5 lat, był zakochany 4 lata, chodził na spacer 4 lata, podróżował 3 lata i czytał gazety i i pół roku. Na gołenole poświęcił 228 dni, na ubieranie się 39 dni, na kontrolowanie zegarka 30 dni, na pisanie 21 dni, na zawiązywanie krawata — 18 dni, w teatrze spędził 16 dni, wycierał nos w sumie 13 dni, zapalał cygaro ogółem 12 dni, przecierał okulary 5 dni, ziewał — 4 dni.

Książki dla młodzieży

H. DOMINIK: „Z gazeciarza milionerem”.

John Workmann, bohater powieści, był zwykłym gazeciarzem. Do tego, by zostać milionerem, droga daleka, lecz przecież wielu tworców olbrzymich fortun amerykańskich zaczynało od niego. Workmann postanawia wybić się ze swego środowiska i z wielką energią poszukuje dróg zdobycia fortuny. Pierwsze lata — to okres próby i nauki, okres wędrówki po różnych zawodach. Później, gdy były gazeciarz poczuł się dostatecznie przygotowany, rozpoczyna z zaciętych zębami zdobywać majątek. Wytrwałość, praca, no i wiele szczęścia sprawiają, że w końcu osiąga upragnione miliony.

Już sam temat powieści dał autorowi nieograniczone możliwości, które Dominik, wytrawny i znany za granicę pisarz, wyzyskał umiejętnie. Akcja powieści jest żywa i urozmaicona, obfituje w wypadki, przygody i ukazuje czytelnikowi jak w kinie bohatera walczącego w coraz nowych okolicznościach. Sam Workmann to chłopak mocny i twardy, nie zrażający się niepowodzeniami, lecz również nie upajający się powodzeniem. Idzie wytrwale przez życie, zjednując sobie szybko sympatię czytelników.

Należy z uznaniem podkreślić jeszcze inną stronę powieści. Autor każe bohaterowi próbować szczęścia w różnych zawodach i korzystając z tego oprowadza czytelnika po ośrodkach ciężkiego przemysłu i po bogatych fermach, otwiera przed nim tajemnice olbrzymiego

koncernu prasowego, a nawet wprowadza do wielkich rzeźni w Chicago, stwarzając w ten sposób obraz wszystkich niemal dziedzin życia współczesnej Ameryki.

W. UMIŃSKI: „Młody jeniec indyjski”.

„Młody jeniec indyjski” jest to jedna z tych powieści, które cieszą się niesłabnącym powodzeniem u młodzieży od wielu lat i doczekały się licznych wydań. Dziewicza puszcza Ameryki i indyjskie w czasach walk z białymi jest to temat, który zawsze będzie pociągał młodocianych czytelników, zwłaszcza gdy książka jest napisana przez autora tak pociągającego, jak Władysław Umiński. Przygody i walki chłopca, który już w młodości wpadł w ręce Indian, i dwóch ratujących go dzielnych traperów odmalowane są w sposób nader barwny i zajmujący. Należy przy tym podkreślić umiejętnie przeprowadzoną szlachetną tendencję (bez moralizatorstwa), która bezspornie przyczyni się do rozwoju zdrowych instynktów młodych czytelników.

Odpowiedź na wystawę „Wieczny Żyd”

WIENIEN. — W ramach akcji przeciwko monarchijskiej „wystawie” p. n. „Wieczny żyd”, z inicjatywy ruchu harandowego ukazał się znaczek propagandowy z serii „Odpowiedź na wystawę monarchijską” p. t. „Wieczny żyd” z podobizną Heinego i napisem: „Henryk Heine, żyd niemiecki, twórca Loreley”.

Sytuacja gospodarcza Polski uległa w r. b. bardzo poważnej poprawie

Rok 1937 zaznaczył się w Polsce silniejszym wzrostem produkcji i obrotów niż poprzednie lata pokryzysowe. Produkcja przemysłowa w niektórych gałęziach, a zwłaszcza w dziale dóbr wytwórczych, osiągnęła względnie przekroczyła w roku bieżącym najwyższy przedtem poziom wytwórczości z lat 1928-29. Przyczynił się do tego przede wszystkim intensywny ruch inwestycyjny, tak publiczny jak i prywatny, oraz zwiększenie siły nabywczej ludności, zwłaszcza ludności wiejskiej dzięki poprawie cen artykułów rolniczych. Ożywienie ruchu inwestycyjnego wywołało zwiększenie przyrostu surowców przemysłowych i artykułów technicznych, co przy jednoczesnej poprawie eksportu z Polski, przyniosło poważną zwiększenie obrotów handlowych z zagranicą.

Wzrost produkcji i obrotów został sfinansowany w dużej mierze z odbudowanych rezerw kapitałowych życia gospodarczego przy stosunkowo niewielkim wykorzystaniu kredytu bankowego. Ponieważ jednocześnie wkłady w instytucjach finansowych wykazały poważny wzrost, przekraczający w roku bieżącym pół miliarda złotych, płynność rynku pieniężnego wzmożła się bardzo silnie, co umożliwiło dwukrotną w ciągu roku powszech-

na obniżkę oprocentowania wkładów bankowych.

Zwłaszcza listopad przyniósł dalszy wzrost płynności rynku pieniężnego, wynikający z jednej strony ze wzmożonego dopływu wkładów, z drugiej zaś z sezonowego spadku zapotrzebowania kredytowego na cele produkcyjne. Przyrost wkładów zaznaczył się we wszystkich grupach instytucji finansowych. Zapotrzebowanie kredytowe przemysłu osłabło szczególnie w tych gałęziach, które wkroczyły w okres międzysezonowej spokojniejszej produkcji; ze względu na kończący się sezon inwestycji budowlanych zmniejszyły się również potrzeby pieniężne budownictwa. Wystąpiło natomiast żywsze zainteresowanie dla papierów wartościowych, przeznaczonej się do większych obrotów papierami procentowymi i wyraźnej poprawy ich kursów. Dzięki wzrastającej płynności, dokonany mógł być dalszy krok na drodze potaniaenia kredytu przez obniżkę w grudniu stopy dyskontowej i lombardowej Banku Polskiego.

Sezonowe osłabienie produkcji przemysłowej wystąpiło w stosunkowo niewielkich rozmiarach. Lekki spadek wydobywania zbytu węgla w kraju wynika głównie z mniejszej ilości dni roboczych, nieco silniej natomiast obniżył się eksport węgla. Hutnictwo utrzymało wysoki stan wytwórczości bez większych zmian mimo sezonowego zmniejszenia się zbytu na rynku wewnętrznym. W dziale przemysłu przetwórczego niezbyt korzystnie kształtował się sezon zimowy w przemyśle włókienniczym ze względu na słabszą sprzedaż wyrobów, zwłaszcza w dziale wełnianym. Zatrudnienie fabryk po zakończeniu produkcji sezonowej doznało ograniczenia.

Dobrze zatrudniony był natomiast przemysł chemiczny przy lekkim osłabieniu tylko w działach pracujących na potrzeby przemysłu włókienniczego i budownictwa. Kończący się sezon w budownictwie spowodował po za tym ograniczenie ruchu w przemyśle mineralnym oraz niektórych branżach przemysłu metalowo-przetwórczego. Zwłaszcza odlewnie metali zmniejszyły sezonowo swoje zatrudnienie. — Również w przemyśle drzewnym zaznaczył się spadek sprzedaży materiałów budowlanych, natomiast wywóz drzewa i wyrobów drzewnych wykazał poważniejszą zwyżkę. Cukrownictwo zakończyło w grudniu przerób buraków; tegoroczna produkcja cukru będzie w przybliżeniu o jedną czwartą wyższa niż w roku poprzednim.

Stan zatrudnionych w przemyśle zbliżył się do przeciętnych liczb rocznych z lat 1928-29 i był o przeszło 100 tysięcy wyższy niż w tym samym czasie 1936 r. W listopadzie liczba zatrudnionych zaczęła wykazywać sezonowy spadek, a stan zarejestrowa-

nych bezrobotnych zaczął wzrastać.

W rolnictwie korzystny poziom cen ziemiopłodów został na ogół utrzymany, poprawy doznały ceny nabiału. Wywóz zbóż i artykułów hodowli rolniczej był nieco mniejszy.

Ogólne jednak obroty towarowe z zagranicą zwiększyły się, przy czym silniejsza zwyżka wywozu przyczyniła się do wzrostu czynnego salda bilansu handlowego.

*

Wpływy i wielce pozytywny angielski tygodnik „Gospodarczy”

Przejazdy indywidualne do WIEDNIA CZECHOSŁOWACJI WŁOCH FRANCJI

Załatwia najszybciej **Wagons-Lits/Cook**
Łódź, Piotrkowska 68

Eksport białostocki do Mandżurii zagrożony został przez Japonię

W Białymstoku bawił ostatnio nasz konsul w Charbinie p. J. Litewski, który badał możliwości eksportowe tekstylii białostockich do Mandżurii i odbył szereg konferencji z miejscowymi eksporterami, jak również z kierownikiem Białostockiej ekspozytury wileńskiej izby przemysłowo-handlowej.

Sprawa wywozu białostockich wyrobów włókienniczych do Mandżurii przybrała ostatnio na znaczeniu,

„The Manchester Guardian Commercial” zamieścił ostatnio wyczerpujący artykuł informacyjny o sytuacji gospodarczej w Polsce.

W artykule tym p. t. „Poprawa w przemyśle Polski” stwierdza pismo, że oznaki poprawy gospodarczej w Polsce, datujące się od pewnego czasu, przybrały formy definitywne. Przemysły: żelazny, węglowy i hutniczy poczyniły w tym roku wielkie postępy; zaznaczyła się także ogólna poprawa w sytuacji rolnictwa i handlu.

Pismo angielskie, przedstawiając rozmiary i zakres wzrostu produkcji w poszczególnych gałęziach przemysłu i wytwórczości, kładzie szczególny nacisk na znaczny spadek bezrobocia, spowodowany zwiększeniem produkcji w Polsce.

Analizując sytuację rolnictwa polskiego, autor artykułu podkreśla znaczną poprawę w tej dziedzinie, wyrażającą się wzrostem siły nabywczej ludności wiejskiej.

W dalszym ciągu autor podkreśla, że wzrosł obrót polskiego handlu zagranicznego do trzymiasto kroku ogólnej poprawie gospodarczej kraju.

Wywody swe kończy pismo angielskie cytując z przemówienia programowego, wygłoszonego przez wicepremiera i ministra skarbu E. Kwiatkowskiego w sejmie w dniu 1 grudnia o powodzeniu polskich wysiłków w walce z kryzysem i osiągniętych postępach gospodarczych.

Wiadomości szachowe Międzynarodowy turniej w Łodzi

W niespełna 3 miesiące będzie Łódź znów widowiską międzynarodowego turnieju szachowego, tym razem zakrojonego na znacznie szerszą skalę, niż pierwszy turniej międzynarodowy, rozegrany w naszym mieście przed 2 laty.

Turniej organizuje Łódzkie towarzystwo zwolenników gry szachowej, obchodzące z początkiem 1938 r. 35-lecie swego istnienia.

Zwróciliśmy się w tej sprawie do prezesa Ł. T. Z. G. Sz., p. M. Weinreicha, który też udzielił nam szczegółowych informacji o stanie przygotowań do turnieju, który niewątpliwie odbędzie się głośnym echem w całym świecie szachowym. Kosztorys turnieju obraca się w granicach 10.000 zł. i jest obliczony na udział 16 graczy, połowę których mają stanowić zagraniczni mistrzowie. Zagraniczni i zamiejscowi uczestnicy turnieju otrzymają zwrot kosztów, związanych z przyjazdem do Polski i pobytem w Łodzi. Nagród w turnieju przewidziano 8, pierwsza zaś wynosi 800 zł. Lista zaproszonych mistrzów zagranicznych przedsta-

ze względu na politykę Japonii, zmierzającą do ograniczenia importu towarów włókienniczych z krajów europejskich.

W razie rygorystycznego zastosowania nowoobowiązujących przepisów celnych, białostockiemu wywózowi włókienniczemu grozi częściowa, a może nawet całkowita utrata tego rynku, na którym lokowano dotychczas stosunkowo bardzo znaczne ilości towaru.

wia się następująco: **Paweł Keres**, Tallin, champion Estonii i kandydat do mistrzostwa świata; **Władimir Petrov**, Ryga, kilkakrotny mistrz Łotwy; **Gedeon Stahlberg**, Sztokholm, mistrz Szwecji; **Vasja Pire**, Lublana, 3-krotny mistrz Jugosławii; **Jan Foltys**, Morawska Ostrawa, czeski mistrz Czechosłowacji (po Flohrze); **Lajos Steiner**, Budapeszt, b. mistrz Węgier i **sir George Thomas**, Londyn, 2-krotny champion Anglii. Z krajowych mistrzów mają uczestniczyć w turnieju **dr. S. Tartakower**, 2-krotny mistrz Polski, zamieszkały w Paryżu, warszawianin **D. Przepiórka**, **Paulin Frydman**, **M. Najdorf**, **A. Wojciechowski** oraz łodzianin **L. Appel**, **T. Regedziński**, **J. Kolski** i **E. Gerstenfeld**. Termin otwarcia turnieju, jak również uroczystości klubowych, związanych z 35-letnim jubileuszem Łódzkiego towarzystwa zwolenników gry szach., został ustalony na dzień 20 marca 1938 r.

Honorowy protektorat nad turniejem objął p. minister spraw zagranicznych **Józef Beck**.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja była utrzymana przy obrotach niewielkich. Notowano: Amsterdam 203,45, Bruksela 83,55, Helsingfors 11,67, Londyn 26,36, N. York 5,27,25, N. York — kabele 5,27,63, Oslo 132,45, Paryż 17,94, Praga 18,53, Sztokholm 135,95, Zurich 122,05, Bank Polski płacił: za dolary am. 5,25, kanadyjskie 5,24,50, floreny holenderskie 292,45, franki francuskie 17,69, szwajcarskie 121,55, belgi 80,30, funty angielskie 26,27, palestyńskie 25,95, guldeny gdańskie 99,80, korony czeskie 17,30, duńskie 117,15, norweskie 131,20, szwedzkie 135,30, liry włoskie 21, szylingi austr. 98,20, marki fińskie 11,25, marki niemieckie 112, marki niem. srebrne 120.

AKCJE

Dla akcji tendencja była słabsza przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 114,25 — 113,25, Cukier 36,25, Węgiel 30, Lilpopy 62,25 — 61,50, Modrzejów 13,50, Ostrowieckie 54,60, Starachowice 36 — 35,25, Haberbusch 49.

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych tendencja była również słabsza, a to w związku z realizacją zysków. Obrotów większych dokonano: 4 i pół wewnętrzną i 4 i pół listami ziemskimi. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 80, II em. 79,50, 4 proc. dolarowa 42,50, 4 proc. konsolidacyjna 67,75 — 67,50, drżne odcinki 66,75 — 66,25, 5 proc. konwersyjna na 67,75, 4 i pół proc. wewnętrzną 65,25, 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 63,50, 5 proc. Warszawa stare 70,50, 5 proc. Warszawa z 1933 r. 69,50, 5 proc. Radomia z 1933 r. 54,25, 6 proc. obligacje Warszawy VIII i IX em. 69,50.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym m. Łodzi notowano:

trans. sprzedaż kupno		
Inwestyc. I em.	80,00	
Inwestyc. II em.	79,50	
Dolarówka	43,00	
Wewnętrzna	65,25	
Konsolidacyjna gr.	67,50	63,00
Konsolidacyjna dr.	67,00	66,50
5 proc. Łodzi s. IX	65,50	65,00
5 proc. Łodzi s. X	63,00	62,50
Bank Polski	114,50	114,00
Kolej Elektr. Łódzka	575,00	570,00

GIEŁDA ZBOŻOWA

Zyto	23,50	—	23,75
Pszenica	29,25	—	29,50
Pszenica zbier.	28,25	—	29,00
Owies jedn.	22,00	—	22,50
Owies zbier.	21,50	—	21,75
Jęczmień przem.	19,25	—	19,75
Jęczmień brow.	20,25	—	21,25
Mąka żytnia 50%	33,25	—	34,00
" " 65%	31,50	—	32,25
" " II g.	21,50	—	22,50
" razowa	26,25	—	27,00
Mąka pszenna I g.	47,00	—	48,00
" " 50%	42,00	—	43,00
" " 65%	41,50	—	42,50
" " II g.	36,00	—	37,00
" razowa	33,25	—	34,25
Otręby żytnie	14,75	—	15,00
" pszenne	14,75	—	15,00
" " grube	15,00	—	15,25
Rzepak	57,50	—	58,50
Gryka	18,00	—	18,25
Kasza gryczana	30,50	—	31,50
Victoria	29,25	—	29,75
Mak niebieski	80,00	—	82,00
Wyka	19,00	—	22,00
Srut Soja	24,00	—	24,50
Groch polny	29,50	—	30,00
stemię lniae kres.	48,00	—	49,00
Makuch ln. miejsc.	21,00	—	22,50
Słoma żytnia pras.	7,75	—	8,25
Słoma pszen. pras.	7,25	—	7,75
Siano węgierskie	12,00		

„PRACA”

Kursy Zawodowe Żółskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród Kobiet Żyd.

- Wólczńska 21, tel. 167-15 przyjmują zapisy na nast. działy:
1. Sztuka stosowana - hafciarstwo.
  2. Krawiectwo damskie - krój.
  3. Gorseciarstwo - krój.
  4. Modniarstwo - kapelusze
  5. Bielźniarstwo - krój.
  6. Ondulacja.
  7. Manicure.
- Sekretariat czynny w g. od 9—13 (15—19)

Indywidualne wyjazdy do **WIEDNIA, PARYŻA i WŁOCH**

Prospekty, informacje i zapisy: **ARGOS**, Łódź, ul. Piotrkowska 60 tel. 107-86.

Ran znokautowany

Ran ciągle nie chce zerwać z boksem. W czasie świąt rozegrał jeszcze jeden mecz bokserki w Mediolanie. Tym razem jego przeciwnikiem był wloch Borlandini. Ran wykazał jeszcze słabszą formę, niż w meczu paryskim i został już w drugiej rundzie znokautowany. Może wreszcie po tej porażce zdecydować się zawiesić rękawice na haku.

Toruńscy hokeiści i łyżwiarze w Łodzi

W nadchodzącą niedzielę 2 stycznia bawić będzie w Łodzi pomorska drużyna hokejowa „Pomorzanka”, która powstała przez sfuzowanie toruńskiego Gryfu z TKS-em. Pomorzanka rozegra w Łodzi mecz z Union - Touringiem o godz. 11-ej przed południem na torze hokejowym UT przy ul. Wodnej.

Prócz Pomorzanki, Union - Touring sprowadza do naszego miasta mistrzowską parę Pomorza z jeździe figurowej na lodzie Kokotównę i Kowalskiego, którzy popisywać się będą w przerwach meczu hokejowego UT — Pomorzanka, jak również po ukończeniu meczu. Obok pary pomorskiej popisywać się również będą czołowi zawodnicy łódzcy.

Likwidacja lekkoatletycznego podokręgu tomaszowskiego

Zarząd łódzkiego okręgowego związku lekkoatletycznego postanowił zlikwidować podokrąg w Tomaszowie ze względu na brak odpowiednich ludzi do prowadzenia tego podokręgu (!). W związku z likwidacją podokręgu wyjeżdża do Tomaszowa prezes ŁOZLA p. Sza mlewski.

Należy przypomnieć, że podokrąg tomaszowski już był swego czasu zlikwidowany, a następnie został znów powołany do życia utrzymanie tej placówki w Tomaszowie okazało się niemożliwe. Tomaszów posiada sporo dobrych lekkoatletów, a zwłaszcza lekkoatletek, przy czym dużą żywotność wykazuje w Tomaszowie sekcja lekkoatletyczna tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu.

Zaprawa zimowa lekkoatletów

W dniu 2 stycznia rozpocznie się zaprawa zimowa łódzkich lekkoatletów, która będzie prowadzona pod kierunkiem instruktorów lokalnych dla czołowych zawodników i zawodniczek. Zaprawę tę organizuje ŁOZLA, który uzyskał na ten cel sale w szkołach powsz. przy ul. Drewnowskiej i Podgórznej. Ponieważ jednak sale te są położone dość daleko, ŁOZLA stara się również o uzyskanie sali YMCA, gdzie zaprawa odbywałaby się raz w tygodniu.

Niezależnie od zaprawy organizowanej przez związek, zaprawę zimową swych lekkoatletów przeprowadzają poszczególne kluby.

Ziżka nie będzie grał przez najbliższy sezon

Znany piłkarz „Cracovii”, Ziżka, otrzymał skreślenie z klubu. Ziżka prosił o zwolnienie, jednak Cracovia nie zgodziła się na to i tym samym Ziżka nie będzie mógł wystąpić w ciągu najbliższego sezonu w barwach innego klubu.

Polscy skoczkowie odgrywają w konkurencji międzynarodowej poważną rolę

Birger Ruud (Norw.), król skoczków narciarskich.

Skoki narciarskie były jedyną konkurencją, w której na igrzyskach w Garmisch w roku 1936 zajęliśmy „płatne” miejsce, przez Stanisława Marusarza. W roku ubiegłym na mistrzostwach FIS w Chamonix Marusarz okazał się w znacznie słabszej formie i zdołał zająć za ledwie dwunaste miejsce, przy czym pokonało go oprócz norwegów, 2 szwajcarów, 1 Niemiec i 3 Austriaków. W Garmisch uległ Marusarz tylko trzem norwegom i jednemu szwedzowi.

Po sukcesie w Garmisch sfery narciarskie głosiły, że po norwegach i zaledwie jednym szwedzie, jesteśmy najlepszym krajem w skokach narciarskich, że zdecydowanie przetrastamy wszystkich zawodników Europy Środkowej. W ostatnim czteroleciu wszystkie mistrzostwa FIS. wskazywały na to, że polacy istotnie mogą się wywinąć nawet na drugie miejsce po norwegach. Mielismy bowiem: Stanisława Marusarza, Andrzeja Marusarza, Kolesara, Łuszczaka i Czecha, którzy na każdej skoczni minutowej mogli „wyciągać” ponad 70 metrów. Tymczasem już w ubiegłym sezonie okazało się, że systematyczny postęp w skokach został zahamowany.

Przyczyny tego zahamowania? — Znalazłoby się ich niewątpliwie wiele. W tej chwili nie chodzi jednak o nie. Grubo aktualniejszym jest pytanie:

czy w najbliższych sezonach, co jest dla nas specjalnie ważne, ze względu na przewidziane w Zakopanem w roku 1939 mistrzostwa FIS., potrafimy odrobić stracony teren w konkurencji, w której nasi zawodnicy wykazują naprawdę nieprzeciętny talent?

Stanisław Marusarz w sezonie ubiegłym nie trenował dość systematycznie ze względu na pobyt poza Zakopanem, stąd też obniżenie w wynikach. Andrzej Marusarz należy do skoczków średniej klasy światowej i niewątpliwie mógłby zrobić znaczny postęp w skokach, gdy by nie absorbowało go innymi konkurencjami, w których zwłaszcza na terenie zagranicznym nie wykazał zupełnie talentu. PZN. każdorazowo zgłasza go do biegów i ostatnio do zjazdów, w których zawodnik ten zajmuje miejsca bardzo mało zaszczytne. Kolesar po dyskwalifikacji, która dotknęła go dość niesprawiedliwie, wrócił na skocznię, jednak nie trenując systematycznie i prowadząc tryb życia nieracjonalny, należy do skoczków o poziomie nie równym, choć stał go jeszcze na dobre wyniki. Łuszczak skrzywdzony kilkakrotnie przy ustalaniu ekspedycji zagranicznych przez Polski Związek Narciarski, wycofał się w momencie największego rozkwitu swego talentu. Czech wreszcie, który od kilku lat nie może się zdecydować, czy ma być jeszcze zawodnikiem, czy też trenerem, był uzupełnieniem czołowej grupy naszych skoczków. To było dotychczas.

Jak jednak będzie w najbliższym sezonie?

Skocznia na Krokwi została przebudowana w sposób, który pozwoli na uzyskiwanie wyników znacznie lepszych niż dotychczasowe. To też w pierwszych konkursach na niej tryumfować będą przede wszystkim ci zawodnicy, którzy „obskakali” już mamutowe skocznie zagranicą; a więc Marusarz, Kolesar i Czech, choć ten ostatni nie ma już dziś inklinacji do skoków bardzo długich. Z nowych skoczków, którzy już w roku ub. dali znać o sobie, dojdą Schindler i Bobowski. Z młodych powinni niedługo po-

Skoczek w locie.

czynić duże postępy: Czerniak, Bachleda - Wiaz, Zajac i Roj. Są to jeszcze juniorzy, zdradzający jednak duży talent.

Przypuszczalnie więc już w nadchodzącym sezonie powinna się wytworzyć grupa, z której w roku 1939 będzie można zmontować zespół, mogący nas godnie reprezentować na mistrzostwach FIS., a następnie na igrzyskach olimpijskich. Na to trzeba jednak koniecznie zmienić dotychczasową politykę personalną przy wyjazdach za granicę. Trzeba zabierać po kilku młodych najbardziej utalentowanych zawodników, trzeba im dać okazję nabycia rutyny na innych skoczniach, w silnej konkurencji, słowem, trzeba im dać możliwość do postępu, co dotychczas mieli wyłącznie zawodnicy uprzewiliowani, nie zawsze grzeszący talentem.

Od olimpiady w Garmisch na rody, które poprzednio uważaliśmy za zdecydowanie od nas gorsze, uczyniły w skokach duży krok naprzód. Po ostatnich mistrzostwach FIS. w Chamonix prasa zagraniczna ogłosiła nieoficjalną klasyfikację państw

w skokach narciarskich, w której Polskę sklasyfikowano na czwartym miejscu. Klasyfikacja ta wyglądała:

- 1) Norwegia 680,80 pkt.
- 2) Austria 631,40 pkt.
- 3) Niemcy 665,30 pkt.
- 4) Polska 581,00 pkt.
- 5) Czechosłowacja

Prasa szwajcarska ogłosiła swoją klasyfikację, w której Polsce przyznała miejsce piąte, swoich zawodników lokując na miejscu czwartym. A przecież niedawno mieliśmy pretensje do miejsca drugiego, byliśmy przekonani, że ustępujemy tylko norwegom.

W tej chwili groźnymi dla norwegów, o ile w ogóle może ktoś być groźny dla skoczków tego narodu, skoro dysponują oni nieprzeliczonym wprost rezerwuarem zawodników wielkiej klasy, jest już nie szwed Erickson, czy polak Marusarz, lecz młody zawodnik austriacki, w roku ubiegłym jeszcze junior, Bradl. Niewątpliwie jest on jednym z najlepszych skoczków na świecie, poza tym ucho dzi za nieoficjalnego rekordzistę świata, mając na koncie swych sukcesów najdłuższy skok konkursowy, 101 metrów na słynnej skoczni w Planicy.

Skoczkowie niemieccy w okresie poolimpijskim poczynili duże postępy. Mając do dyspozycji trenerów najwyższej klasy norweskiej, podciągnęli przede wszystkim wydatnie zawodników młodych, którzy w najbliższych zmaganiach międzynarodowych będą groźnymi konkurentami. To samo można powiedzieć o szwajcarach.

Abyśmy z powrotem mogli zdobyć w skokach narciarskich pozycję, na jaką nas stać naprawdę, trzeba nie tylko ogromnego wysiłku ze strony zawodników, ale także przemyślanej pracy ze strony związku, czego dotychczas nie było.

Cramm nareszcie pokonał Budgea

Na zawodach tenisowych w Sidney Budge poniósł sensacyjną klęskę z Niemcem Crammem 1:6, 3:6.

Drugi tenisista niemiecki Henkel przegrał z Bromwichem 6:1, 6:1.

Jak mała Finlandia organizuje narciarskie mistrzostwa świata

Jak wiadomo, tegoroczne narciarskie mistrzostwa świata odbędą się w Finlandii w miejscowości Lahti w dniach 24 do 28 lutego 1938 roku. Następna tegoroczna impreza, ale na większą skalę, ma się odbyć w Zakopanem w roku 1939. Impreza zakopiańska obejmie bowiem również konkurencje alpejskie, których finnowie u siebie przeprowadzić nie mogli i odstąpili je Szwajcarii. Polska, jako gospodarz następnych mistrzostw świata, wysła w tym roku na zawody w Lahti wyjątkowo silną drużynę reprezentacyjną, której skład nie został jeszcze ustalony.

W związku ze zbliżającym się terminem igrzysk w Lahti, fiński związek narciarski czyni go-

rażkowe przygotowania na miejscu i prowadzi intensywną propagandę zagraniczną w postaci broszur informacyjnych, ulotek i zaproszeń. Lahti zaopatrzone już jest w wspaniałe stadion narciarski, na którego trybunach może znaleźć pomieszczenie 80 tys. widzów, przyglądających się wygodnie przebiegowi rozgrywek. Budowa tego stadionu wymagała wykonania 30 tys. mtr. sześć. robót ziemnych i kosztowała 1.300 tys. mk. fińskich.

Przy budowie stadionu narciarskiego uwzględniono specjalnie wymagania obsługi prasowej zawodów. Na mostku przerzuconym od stadionu do skoczni znajduje się 200 miejsc dla prasy. Pod mostkiem umie-

szczono kabiny radioreporterów oraz rozmównice telefoniczne do wyłącznego użytku prasy. Rozmównice te mają bez pośrednie połączenie z Helsinkami, a stamtąd z resztą świata. W czasie trwania zawodów czynny będzie obok pomieszczeń dla prasy specjalny urząd pocztowo - telegraficzny dla obsługi korespondentów sportowych.

Zakopane posiada naturalne warunki korzystniejsze niż Lahti, ale aby przeprowadzić narciarskie mistrzostwa świata, zarząd miejski Zakopanego i Polski zw. narciarski będą musiały wybudować szereg nowych dróg komunikacyjnych i usprawnić obsługę pocztową.

KONSUM
PRZY WIDZEWSKIEJ MANUFABRYCE S.A.
ROKICINSKA 544 Dojazd tramwajami 10-116

Wielotysięczne rzesze klientów podziwiają nasze niskie ceny
korzystaj z okazji, przekonaj się **osobiście** o dobroci, wielkim wyborze i nader **niskich cenach** artykułów sprzedawanych w **KONSUMIE**.

Zimnych mieszkań niema!
gdy **DRZWI i OKNA**
są uszczelnione specjalnym filcem (wyłącznie posiadanym) **A. FRYDENZONA**. Ceny obecnie zniżone.
Dzwonić 173-57.

Do akt. Nr. Km. XV/988 | 37
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 15-go, Adam Mróz zamieszkały w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 277 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 31 grudnia 1937 r. o godz. 11 w Łodzi, przy ulicy Piotrkowskiej 277 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 930.— a mianowicie: mebli i innych ruchomości które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 16 grudnia 1937 r.
Komornik (—) Adam Mróz

Doktor Medycyny
Gustaw Kohn
specjalista
chorób kobiecych i akuszerii
Piłsudskiego 51, tel. 170-03
Przyjmuje 8—10 i 4—8 w.

LEKARZ - DENTYSTA
Helena Halpern
NARUTOWICZA 2
TEL. 170-96
Godz. przyjęć: od 11—2 i 4—7.

DR. MED.
Markowiczowa
choroby skórne i weneryczne
Moniuszki 2
tel. 166-35
WZNOWIŁA PRZYJĘCIA
Godz. przyjęć: 8—1, 3—7 po poł.

DR. MED.
S. LEWIN
CHOR. WEWNĘTRZNE
przeprowadził się na ul.
Lipową 6-a
(Al. I Maja 28) Tel. 192-43.
przyjmuje 4—6 wiecz.

Plac z bocznica

wraz z kantorem i gospodarczymi zabudowaniami od zaraz w całości lub częściowo do wydzierżawienia. — Oferty sub. „Bocznica”

PACZKI wyborowe 2 sztuki **25 gr.**

CIASTKA DESEROWE po 20 gr.
(przy zakupie od 5 sztuk—15% rabatu)

Wszelkie wyroby cukiernicze na zamówienie

Śniadania i kolacje jarskie z 4-ch dań zł. 1.10 wraz z obsługą

— poleca —
Cukiernia „ŹRÓDŁO”

Łódź, Przejazd 1, tel. 209-87

DOKTOR
KLINGER

spec. chor. seksualnych, wenerycznych i skórnych (włosów)

Andrzeja 2, tel. 132-28

Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w

W niedziele i święta od 10—12

Dr. med.

F. Turyn

chor. wewnętrzne Spec. narządów trawienia

ul. Andrzeja 9, tel. 133-05

Godz. 5—7

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej

Z. SZWALBE

dypłom Uniwersytecki POWRÓCIŁA

Moniuszki 1, tel. 127-99.

Usuwanie wszelkich defektów cery.

Usuwanie bezbolesnie i bez śladów sapaących włosów.

Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz.

LECZNICA

ze stałymi łóżkami DLA CHORYCH NA

uszy, nos, gardło i drogi oddechowe

Gabinet Rentgena dla prześwietleń i zdjęć

Piotrkowska 67, tel. 127-81

9—3 i 5.30—8 w. prajm. Dr. Z. Rakowski Wezwania na miasto.

NIEMA PEWNIJSZYCH
JAK **TYLKO**
ORYGINALNE
„OLLA” GUM.

Balowe
napierśniki, biustonosze i całości
Do sportów
paski i biustonosze - kamizelki
poleca:
D. SZENBERGOWA
PIOTRKOWSKA 134, TEL. 105-86.

Bóle REUMATYCZNE i ARTRETYCZNE
NAJWIĘCEJ DOKUŻAJĄ PODCZAS ZIMNYCH NIEPOGODY
MAŚC PRZECIWRHEUMATYCZNA
OSMOGEN
GASECKIEGO
PŁYN PRZECIWRHEUMATYCZNY DO KĄPIELI „OSMOGEN”
KOJA TE BOLE.

Obwieszczenie o licytacji

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI 1932 roku o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) 9 Urząd Skarbowy w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 31 grudnia 1937 roku o godz. 12-iej, w lokalu Pawła Frydlendera, przy ulicy Limanowskiego 111, celem uregulowania zaległych należności podatku dochodowego za r. 1924 — 1935 i lokalowego za r. 1928 — 1936, na rzecz 9 Urzędu Skarbowego w Łodzi, od Rotberga Załmy vel Salomona, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:
1. 2 wozy Cena szacunkowa zł. 200.—
2. 15 maszyn (suszarka, szarparka i inne) Cena szac. zł. 19.300.—
Zajęte przedmioty można oglądać dnia 31.XII 1937 r. od godz. 8-iej do godz. 12-iej w lokalu Frydlendera, Łódź, Limanowskiego 111.
za Naczelnika Urzędu: (—) E. RYBARKIEWICZ
Kierownik Działu Egzekucyjnego

Ogłoszenia drobne

Posady
BUCHALTER - Bilansista, z dokładną znajomością spraw podatkowych, długletnim doświadczeniem w przemyśle i handlu poszukuje posady stałej lub na godziny. Łask. zgłoszenia do admin. pod „Stanowisko”.
BUCHALTER-bilansista, siła pierwszorzędna poszukuje pracy. Wymagania zł. 40.— tygodniowc. Referencje pierwszorzędne. Oferty sub „Bilansowanie”.
DUŻA kancelaria adwokacka na prowincji w Małopolsce przyjmie aplikanta. Zgłoszenia „Kaucja” do administracji.
AGRONOM de fermi (izrael) poszu kiwany. Dzwonić między 2 — 4, tel. 234-17.

POTRZEBNY zdolny damceki fryzjer od zaraz. Piotrkowska 72.

Kupno i sprzedaż.
MASZYNA do pisania — REMINGTON - PORTABLE w doskonałym stanie okazujnie do sprzedania. Kupiny maszynę do pisania oraz do leczenia. Tel. 187-15, od 4—6 pp.

Lokale
FRACUJĄCE bezdzietne małżeństwo poszukuje 2 pokoi umeblowanych przy rodzinie. Oferty pod „Od zaraz” do admin. „Głosu”.
POSZUKUJĘ pokoju umeblowanego z pianinem, okolica Piotrkowska, Moniuszki. Oferty „J. K.”.
DO WYNAJĘCIA pokój pojedynczy i pokój z kuchnią. Gdańska 97, róg Andrzeja. Wiadomość u dozorey.

CIEPŁO w mieszkaniu!

Uszczelniam OKNA i DRZWI od wiatru, zimna i kursu pod gwarancją kilkuletnią. Ceny niskie
F. Pinczewski, tel. 257-18

LUKSUSOWE mieszkania 2, 3-pokojowe, kuchniami, hollami, centralnym ogrzewaniem oraz pokoje pojedyncze. Anstadta 3. Do obejrzenia od 11—2 24—3

Różne

POSZUKUJĘ różnego rodzaju towaru do rozwżenia. Posiadam rower transportowy trzykolowy. Tel. 151-77.

ZGUBIONO paszport zagraniczny, wydany w 1936 r przez starostwo grodzkie w Łodzi na nazwisko małż. Ieek Jankiel i Pessa Albirt, zam. Piotrkowska 120. 49—2

Uzdrowiska

RABKA - „PALACE” pierwszorzędny pensjonat pod zarządem d-rowej Pauliny Keinerowej. Pełny nowoczesny komfort. Wykwintna kuchnia. Salony. Garaże. Tel. 325.

PENSJONAT inżynierowej Mino, Wiśniowa Góra, tel. 9, czynny przez cały rok. Pokoje słoneczne, dobrze ogrzane. Również wynajmuję na zimę pokoje przy pensjonacie.

KINO TEATR
METRO
PRZEJAZD 2

Dziś i dni nast. Poraz pierwszy w Łodzi!
Flip i Flap
w najnowszej komedii p. t. „Jej obrońcy”
Ceny od 54 gr. na wszystkie seanse

KINO TEATR
MIRAZ
11 LISTOPADA 16

Dziś premiera!
O czym marzą kobiety
Film sensacyjno-salonowy.
W rol. gł.: Lena Żelichowska, S. Sielański i M. Cybulski

KINO - TEATR
URANIA
(dawniej „CZARY”) Cegielniana 2

Dziś i dni następnych!
Najbardziej emocjonujący film sezonu p. t.
MAGICZNY KLUCZ
w rol. gł. **Borys Karloff**
UWAGA! Wielkie przedst. Sylwestrowe połączone z występami wybitnych sił artystycznych. Dalsze szczegóły podamy wkrótce

Dziś i dni następnych!
Przyjaźń, która przetrwała chłód, biedę, prześladowania... przyjaźń dzieci ulicy
DZIECI ULICY
w rol. gł. Fredle BARTHOLOMEW, Jackie COOPER
Początek eodz. o g. 4-iej, w soboty, niedz. i święta o g. 11

DZIEWKOWE KINUM PRZEDWISNIE

Żeromskiego 74/76, tel. 129-88.

Z powodu rekordowego powodzenia, film sprolongowany na jeszcze kilka dni!
Dziś i dni następnych!
szlagierowy obraz produkcji polskiej
Następny program: „Pan Redaktor szaleje” z Marią Bogdą, Adamem Brodziszem i Sielańskim w rol. gł.
Ceny miejsc: I m. 1,09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. Kupony ulgowe po 70 groszy, w niedziele i święta nieważne.
Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 4, w niedziele i święta o godz. 12.

DOROŻKARZ Nr. 13

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—
Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.